

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 4.

bb. 1. új akciók a budapesti gyalogosok, motorosok, gépkocsivezetők épségéért - 40 000 sofőr továbbtanul - kezdeményezés a magángépkocsi-vezetők oktatására

1 hbj/j/ie/gy/la

1969. szeptember 4.

a budapesti közlekedési balesetek elleni küzdelem helyzetéről, terveiről tájékoztatta az mti munkatársát wagner miklós, a fővárosi közúti balesetlelhárítási tanács titkára.

- jelenleg több mint 50 vállalat áll „szerződéses”, viszonyban az fkb-tal, ebben a szerződésben a vállalatok, amelyek összesen mintegy 40 000 gépkocsivezetőt foglalkoztatnak, vállalták, hogy kresz-tanfolyamokat szerveznek, s a gépkocsivezetőket minden évben vizsgáztatják. a „vezess baleset nélkül”, versenymozgalomban résztvevő vállalatok minden negyedévben „bizonyítványt”, kapnak ténykedésükről, s a versenyben elért pontszámok pontosan tükrözik, milyen eredményeket értek el a balesetek megelőzésében. fáradtságuk maghozza gyümölcsét, ezt mutatja, hogy míg budapestben az év második negyedében a közúti „események”, /karambolok, balesetek, stb./ száma az előző negyedben 4 478-ról 5 352-re nőtt, addig a versenyben résztvevő vállalatoknál némi csökkenés tapasztalható /1 080-ról 940-re/. a személyi sérüléssel járó balesetek száma a fővárosban 1 857-ről 2 110-re növekedett, a mozgalomban résztvevő vállalatoknál 216-ról 192-re csökkent. ez azonban nem jelenti, hogy a hivatásos gépkocsivezetőknel nincs semmi baj. még nagyon sok vállalatnál nem oldották meg a hivatásos gépkocsivezetők továbbképzését, nem veszik elég szigorúan az oktatást, ezen feltétlenül változtatni kell, lehetőleg hivatalos intézkedéssel.

- a magán-gépkocsivezetők és a motorosok továbbképzése - legenyhébben szólva - gyermekcipőben jár. mindössze egy-két ezer magángépkocsivezető vesz részt önként a kresz továbbképző oktatáson, s míg a részvétel önkéntes marad, komoly változásokkal nem számolhatunk.

/folyt. köv./

20

bb. 1. / új akciók... 1. folyt./ gy

a balesetelhárítási szakemberek véleménye szerint minden magángépkocsivezetőnek háromévenként vagy újból kellene vizsgáznia, /annál is inkább, mert sokan gyér ismeretekkel is jogosítványhoz jutottak korábban/ vagy részt kellene vennie egy 16 elődásból álló balesetelhárítási tanfolyamon. az erre vonatkozó tanulmányok készülnek. ezt a problémát is csak rendelet oldhatja meg azonban és a rendelettel együtt meg kell teremteni az oktatás feltételeit /oktató-gárda kiképzés, oktatási segédanyagok előteremtése, oktatóterem biztosítása, stb./

az fkbt a maga nagyon szűk keretei között még nem jutott el a gyalogosokhoz, vagy legalábbis nem hatékonyan. a gyalogosok többsége nem ismeri a kreszt, azaz jogait és kötelezettségeit a közúton. ez bebizonyosodott azon a szűkkörű közvéleménykutatáson, amelyet az fkbt rendezett a gyalogosok körében. kiderült például, hogy a gyalogosok többsége nem érzi magát biztonságban, mikor áthalad az átkelőhelyeken, s maguk a gyalogosok is tudják: nem ismerik eléggé a közlekedési szabályokat. az fkbt további, most már szélesebb körű véleménykutatást rendez és a tapasztalatok alapján dolgozza ki a gyalogosok oktatásának „metodikáját”.

- a legjobb a helyzet az általános iskolások oktatásánál. minden budapesti általános iskolában megtartották a múlt tanévben a közlekedési órákat, az oktatók /rendőrtisztek, forgalmi irányítók, pedagógusok, stb./ társadalmi munkában végezték el ezt a nagyon fontos munkát. nem sikerült azonban hatékonyan eljutni a középiskolásokhoz, még kevésbé az egyetemistákhoz. hogy ezen változtassunk, újabb javaslattal fordulunk a művelődésügyi minisztériumhoz. az egész budapesti társadalmat megmozgató akciókra is születnek elképzelések, ahhoz azonban, hogy ezek valóra váljanak, a balesetelhárításra az eddiginél sokkalta nagyobb hatáskörrel rendelkező szervezet létrehozása szükséges - hangzott a tájékoztatás./mti/

..

bb. 2. a „salzburgi haydn”, művei hanglemezen

1 ol/mm/zs/gy/la

1969. szeptember 4.

ismét érdekes zenei újdonsággal jelentkezett a qualiton. a musica rinata sorozatban a napokban megjelent új lemezen a salzburgi haydn - joseph haydn testvéröccsének - d-dur szimfóniája, és szerenádja hallható. eddig a szerző nem sok helyet kapott a zenetörténeti könyvekben, s még kevesebbet a lemezkiadásban. ez a két műve is első ízben került lemezre. a felvétel során a budapesti filharmóniai társaság kamarazenekarát sándor jános vezényelte./mti/

..

- 2 -

bb. 3. megkezdődtek az óvodai jelentkezések - a jövő héten döntenek a felvételek ügyében - várhatóan több mint 205 ezer kisgyerekről gondoskodnak az óvodákban

1 vt/tm/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

az előző évekhez hasonlóan az idén is szeptember első hetében bonyolítják le az óvodai jelentkezéseket. az érvényes rendelkezés szerint óvodába a 3. életévet elért, testileg és szellemileg egészséges gyermek vehető fel. kérhetik gyermekük óvodai elhelyezését azok az édesanyák is, akiknek gyermekgondozási segélye 1970. közepéig jár le. ebben az esetben meg kell jelölni azt az időpontot, amikor ismét munkába állnak. a jelentkezési kérelemhez csatolni kell a szülők kereseti igazolását, továbbá az orvosi igazolást - amely szerint a gyermek óvodába járhat -, valamint az oltási bizonyítványt.

a felvételek ügyében szeptember második hetében döntenek az illetékes bizottságok. a felvételek lezárása után a felvett gyerekek névsorát kifüggesztik az óvodában, vagy más úton hozzák a szülők tudomására. a tanácsi óvodából helyhiány miatt elutasított gyerekeket a közeli - betöltetlen hellyel rendelkező - üzemi óvoda köteles átvenni.

a felvételi bizottság - ha az igények igazságos elbírálásához szükséges - környezettanulmányt végez. a felvételnél előnyben részesítik az egyedül álló szülők gyermekeit, s azokat a gyerekeket is, akiknek édesanyja és édesapja is dolgozik - ha nincs olyan családtag, aki a gyermeket napközben elláthatná. figyelembe vesznek egyéb szociális indokokat /lakáskörülményeket, stb./ is. ugyancsak előnyben részesülnek a felvételnél a bölcsődéből jövő gyerekek - ha szociális körülményeik azonosak a nem bölcsődésékekével -, valamint azok, akik a következő esztendőben iskolába mennek. bölcsődéből óvodába a 3. életévüket december 31-ig elérő gyerekek vehetők fel.

az óvodai „tanév”, országosan szeptember 16-án kezdődik. budapesten - mivel a sok jelentkezés miatt - a felvételek lebonyolítása ez elbírálás és a szervezés általában hosszabb időt vesz igényben - csak később, 22-én kezdődik az óvodai évad. kivételek a bölcsődéből jövő kicsinyek, számukra már egy héttel előbb megkezdődnek az óvodai foglalkozások.

/folyt. köv./

- 3 -

20

20

bb. 3. / megkezdődtek.... 1. folyt./ gy

a fővárosi tanács oktatási főosztályának tájékoztatása szerint az országos gyakorlattól eltérően azokat a gyerekeket, akik 1969. október 31. után töltik be 3. életévüket - ha előzőleg bölcsődések voltak is - nem tudják átvenni az óvodák. a fővárosi tanács egészségügyi főosztálya már intézkedett, hogy ezek a gyerekek a tanév végéig a bölcsődében maradhassanak.

közölték az oktatási főosztályon, hogy a kerületekben átirányítással is igyekeznek a jogos óvodai elhelyezési igényeket kielégíteni, a szülők gondjain enyhíteni.

nem végleges adatok szerint az óvodába járó gyerekek száma az 1969-70-es tanévben meg haladja a 205 000-et, ami a felszabadulás óta a legmagasabb létszám lesz./mti/

..

bb. 4. kollégium a hortobágyon

vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 4.

a hortobágyon 120 személyes általános iskolai kollégium építése kezdődött. a központi fekvésű - új iskolával ellátott - kollégium, amely az elhelyezésen kívül a gyermekek osztott szintű képzését is lehetővé teszi 1970 szeptemberétől fogadja a nagykiterjedésű pusztai szétszórt településeinek lakó gyermekeit. egyidejűleg megkezdődött a hortobágyon az új egészségház építése is./mti/

..

bb. 5. magyar autókürt a volkswagen kocsiokban

1 st/hné/1e/gy/la

1969. szeptember 4.

a megürt és a volkswagen autógyár között öt évre szóló megállapodás jött létre arról, hogy volkswagen kocsiért autókürtökkel is fizet Magyarország. a gyártásra az egyesült villamosgépgyár rendezkedett be. saját erőforrásaiból új műhelyt létesített, s különleges célgépeket helyezett üzembe, amelyek a szigorú volkswagen-szabványoknak megfelelő rendkívül pontos munkát is jól el tudják végezni. egy-egy kürt 65 alkatrészből áll, s az alkatrészek egy részét századmilliméteres pontossággal kell kidolgozni. külön előírás, hogy valamennyi kürtnek a normál a-hangot kell adnia. valamennyi művelet technológiáját kidolgozták, s megkezdtek a nagyszorozatu gyártást. az idén majdnem 200 ezer autókürtöt szállítanak a volkswagennek, néhány ezret pedig az itthoni kocsiokba is felszerelnek./mti/

- 4 -

bb. 6. kisz-védnökség a szentendrei falumúzeum felépítése felett

1 pr/hné/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

újabb védnökséggel szélesítette tevékenységét a kommunista ifjúsági szövetség: a kisz kb a szentendrei falumúzeum felépítésére mozgósítja a fiatalokat. a korábbi vállalatoktól céljaiban is, tartalmában is eltérő védnökség tudományos, kulturpolitikai célokat valósít meg, haladó népi kulturánk megmentését szorgalmazza.

a szentendrei falumúzeum részleges megnyitására 1972-ben, teljes befejezésére pedig 1975-ben kerül sor. a tervek szerint a falumúzeum szentendrétől 3 kilométerre északra, a szabadság-forrás környékén, mintegy 80 holdnyi területen épül fel. képviselve lesznek itt Magyarország jellegzetes tájai, az egyes vidékek paraszti életmódjának eltérő sajátosságai. a szabadtéri skanzen „mikro-falvaiban, 11 tájcsoporthat helyet: szatmár-erdőhát, tiszántul, közép-tiszavidék, abauj-zemplén, palócföld, dunamente, mezőföld-vertesalja, kisalföld, bakony-balatonvidék, dél-dunántul, valamint őrség-göcsej. a tervek szerint 250 építmény lesz a falumúzeumban, bemutatják a jellegzetes gazdasági épületeket, lakóházakat, pincéket, présházakat, malmokat, temetőket és siremlék-formákat.

a múzeum létrehozása érdekében a kisz vállalta, hogy a néprajzi múzeum irányításával mozgósítja szervezetét a kiválasztott objektumok szocialista megőrzésére, az építmények feltárára és áttelepítésére, berendezési tárgyak gyűjtésére. társadalmi munkaakciót szervez a falumúzeum területének tereprendezéséhez, s szentendrén 1970-től 1975-ig ifjúsági építőtábort működtet. a műszaki egyetemek és más építőipari oktatási intézmények hallgatóiból, a tervező irodák fiatal mérnökeiből speciális társadalmi tervező irodát alakít az épületek szakszerű áttelepítésének segítésére, a bontási és építési tervdokumentációk elkészítésére./mti/

..

bb. 7. tudományos segítség a szénmezők korának megállapításához

vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 4.

az akadémiai kiadó „harmadkori lombos fák”, címmel megjelentette dr. greguss pál, szegedi kossuth-díjas egyetemi tanár új könyvét. ez folytatása korábbi műveinek, amelyekben a szerző 25 évi munkájának eredményeit foglalja össze.

folyt. köv./

- 5 -

22

bb. 7. /tudományos segítség.... 1. folyt./ gy

greguss professzor a harmadkortól a negyedikkorig, tehát 60 millió évre visszamenőleg meghatározta hazánk növényvilágát. az ország különböző részein, a bányákban talált kővületekből kiderült, hogy egykor a babérfák, a fügefák, a pálmafélék, az afrikai akácok nagykiterjedésű erdőségeket alkottak nálunk. a könyv megállapításait mintegy 800 mikroszkópius felvétel szemlélteti. a gyakorlati szakemberek számára azért fontosak a negyedszázados munkával összegyűjtött adatok, mert segítségükkel megállapítható a szénmezők kora, keletkezési ideje./mtl/

--

bb. 8. ifjúsági mozibérlet

i hl/tm/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

a fővárosi moziüzemi vállalat az új tanévben - kísérletképpen - budapest valamennyi kerületében rendszeresen és szervezeten filmelőadásokat tart a tanuló ifjúságnak olyan filmekből, amelyek a tananyaghoz kapcsolódnak és alkalmasak az iskolában szerzett ismeretek elmélyítésére. hat előadásra érvényes bérletet adnak ki, amely négy kötött, és két szabadon felhasználható szelvényt tartalmaz. ára 14 forint. a kötött szelvényvel megtekinthető filmek az irodalom, a történelem, a földrajz és a biológia tananyagához kapcsolódnak, a szabadon választhatók az iskola a saját elképzelése szerint igényelheti. a főmó a vetítésre kerülő filmeket az életkor, az iskolatípusok és az évfolyamok szerint is csoportosítja./mtl/

--

bb. 9. célprogram a könnyűszerkezetes építkezésre

i gl/mm/ló/gy/la

1969. szeptember 4.

hat hónap alatt készülhet el egy könnyűszerkezetes ezer vagonos hűtőház az iparterv-ben kidolgozott terv és technológia alapján. ez azt jelenti, hogy több mint a felére csökkent a hűtőházak tervezési és építési ideje. így az iparterv és a vele kooperáló 31-es építőipari vállalat és alumíniumipari tröszt hazai erőből rendkívül gazdaságosan oldja meg a hűtőházak és raktárak építését. a könnyűszerkezeteket egyébként nemcsak ilyen célra használhatják, hanem pavilonok, csarnokok, különböző rendeltetésű kétszintes létesítmények, sőt touring-hotelek építésére is.

/folyt. köv./

- 6 -

bb. 9. /célprogram.... folyt./ gy

az országos műszaki fejlesztési bizottság célprogramot dolgozott ki a könnyűszerkezetes építési mód elterjesztésére, a célprogramban a többi között 350 000 négyzetméternyi pavilonrendszerű épület és 250 000 négyzetméter alapterületű különböző ipari létesítmény építése szerepel./mtl/

--

bb. 10. új nevelőotthonok és gyógypedagógiai intézetek a fővárosban

i hl/gk/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

a fővárosi oktatási szervek az új tanévben is megkülönböztetett figyelmet fordítanak az állami gondozásra, illetve a gyógypedagógiai nevelésre szoruló budapesti gyermekekre, a különböző típusú nevelőotthonokban, az értelmi és érzékszervi fogyatékosok intézeteiben jelenleg hatezer gyermeket gondoznak; egész évi ellátásuk az intézmények fenntartási költségeivel együtt meghaladja a 150 millió forintot. a fővárosi tanács felügyelete alá 51 nevelőotthon tartozik, ezekben hosszabb ideig - általában két és fél, három évig - olyan gyermekek kapnak helyet, akiknek neveltetése, felügyelete családi környezetben nem biztosítható.

az intézeti elhelyezés iránti igény fokozódott, ezért szükségessé vált az intézményhálózat bővítése. néhány nap múlva új, 100 személyes - óvodával ellátott - otthon nyitja meg kapuit a 2. kerületi bolyai utcában, a 18. kerületi ságvári úton levő „szabadság”, óvodás-otthont ötven hellyel bővítik; a 13. kerületi róbert károly körúton még az idén megkezdik egy 250-260 személyes nevelőotthon alapozását, s elkészült a 11. kerület meszlényi úton felépülő - 3-18 éves korúaknak tervezett - intézmény beruházási programja.

a vakok, gyengénlátók, siketek, nagyothallók, mozgásszervi fogyatékosok általános iskoláiban évente mintegy száz budapesti gyermek fejezi be tanulmányait. egy részük középiskolában tanul tovább - a tapasztalatok szerint sikerrel -, a többiek szakmát tanulnak. az általánosiskoláskorú gyermekek között a beszédhibások száma a legnagyobb: évente több mint ezer. gondozásukat az idén kielégítően megoldották: az új tanévben minden kerületben szakképzett logopédus működik; a hibás beszédűeket az óvodákban és az általános iskolákban felkutatják, s kezelésben részesítik.

/folyt. köv./

Ro

- 7 -

bb. 10. / új nevelőotthonok.... folyt./ gy

a súlyos beszédhibákkal a központi beszédjavító intézet foglalkozik. az értelmi fogyatékosok száma évente 550-600. iskoláztatásuk, gondozásuk elősegítésére több korszerű intézményt létesít a főváros. a negyedik ötéves tervidőszakban például az enyhébb értelmi fogyatékos állami gondozottak részére 150 személyes nevelőotthont rendeznek be; a súlyos értelmi fogyatékosok 200 személyes bentlakásos otthont és 340 személyes iskolát kapnak./mti/

--

bb. 11. mesterséges tavakkal „pótolják,, a dunát
vid-ká/gy/cz

1969. szeptember 4.

halgazdasági szakmérnököt alkalmazott az esztergomi uszófalú, komárom megye egyetlen halászati szövetkezete, amely haltenyésztésre is berendezkedik. a szövetkezet területe ugyan 63 kilométer hosszan a komáromi vasúti hidtól egész szobig terjed a duna magyar oldalán, még sem tudnak elég eredményesen gazdálkodni. a 3 500 holdnyi vízterület ugyanis erősen fertőzött. a dunának ezen a szakaszán egymást követik az ipari üzemek és fenállal, kátránnyal, luggal, savval szennyezik a vizet. a hal vagy kipusztul, vagy szökik innen és csupán az értéktelen fehér hal él meg. így hiába halásznak a legmodernebb eszközökkel, jövedelmüket nem tudják növelni. ezért most öt mezőgazdasági termelőszövetkezettel együttműködési szerződést kötöttek meglévő és újonnan épülő halastavak üzemeltetésére. a személyi duna-ágot töltéssel és zsilippel zárják el és ott kacsatenyésztésre is berendezkednek./mti/

--

- 8 -

bb. 12. állásfoglalás a termelőszövetkezeten kívüli foglalkoztatásról

1 jf/tr/um zs

1969. szeptember 4.

két minisztérium - a Műb. és a Mém. állásfoglalást adott ki a termelőszövetkezeti munkaerő foglalkoztatásának egyes kérdéseiről szóló rendelet alkalmazásáról. eszerint a mezőgazdasági üzemek kiegészítő tevékenysége - a gazdálkodás fejlődésére - és a dolgozók személyes jövedelmének gyarapodására gyakorolt kedvező hatás mellett - káros jelenségekkel is járt. a munkaerő átengedés, valamint bér munka végzése egyes termelőszövetkezetekben jelentősen meghaladta az indokolt mértéket és indítéka helyenként nyereszkedés volt. a törvényes rendelkezésekkel ellentétben többhelyütt alkalmazottakat vettek fel és őket - éves szerződések alapján - az állami vállalatoknál foglalkoztatták.

a két főhatóság hangsúlyozza, hogy a beosztás nélkül maradt, valamint a közös munkában huzamosabb időn át nélkülözhető tagok és alkalmazottak tsz-en kívüli foglalkoztatására továbbra is kínálkozik lehetőség. a közös gazdaság például az állami vállalatnál történő megegyezés alapján csoportosan átengedheti tagjait és ideiglenes jelleggel egyének számára is engedélyezhet munkaviszonyt. a tag által a tsz-en kívüli végzett munka - az előzetes munkateljesítéshez kötött juttatások szempontjából /szabadság, háztáji föld, betegségi és szülési segély/ - a tsz-ben végzett munkának minősül. ennek megfelelően a tsz-en kívül teljesített munkanapokat a közös gazdaságban teljesített munkanapokkal egybe kell számítani.

a termelőszövetkezet - tagjain kívül - az alkalmazottak számára is lehetővé teheti a tsz-en kívüli munkavállalást; ilyen esetben fizetés nélküli szabadságot biztosít számukra. az alkalmazott az állami vállalattal a tsz által meghatározott időre köthet munkaszerződést.

mint ismeretes, a tsz tagok csak meghatározott időre engedhetők át, illetőleg kaphatnak munkavállalási engedélyt. a „meghatározott idő,, tartamán annyi időt kell érteni, amíg a közös gazdaság - általában időnyen kívül - nem tud munkát biztosítani tagjának.
/folyt.köv./

- 9 -

8.20/um

ad
1430 Dan

bb 12. / állásfoglalás....folyt./um

a tsz által akár csoportosan, akár pedig egyéneként átengedett tagokkal és alkalmazottakkal az átvett vállalat meghatározott időtartamra munkaviszonyt létesít és őket állományba veszi. az állományba vett dolgozók részére a munkabért és az egyéb juttatásokat a vállalat közvetlenül fizeti, illetve biztosítja saját - azonos munkakörben foglalkoztatott - dolgozóira vonatkozó szabályok szerint. /megszűnik tehát az a korábbi gyakorlat, amely szerint a vállalat a tsz részére költségként utalja át a szóbanforgó dolgozók munkabérét és az átengedéssel kapcsolatos egyéb költségeket./

a tsz bér munka vállalásával is elősegítheti tagjainak és alkalmazottainak folyamatos foglalkoztatását. indokolt, hogy a tsz elsősorban a helyi felesleges vagy csak időszakosan foglalkoztatható munkások kihasználását biztosítsa ilyen módon. ezért lehetőség nyílik arra, hogy a közös gazdaság saját telephelyén bér munkával foglalkoztassa tagjait és alkalmazottait, de ugyanezt az állami vállalat telepén nem teheti. kivétel ez alól az élelmiszeripar, a fagyasztás és a nádkitermelés./mti/

-.-

bb 13. tanácsulések, vb-ülések a fővárosban

t gj/tm/um zs la

1969. szeptember 4.

ismét több közérdekű témáról tárgyaltak a budapesti kerületi tanácsok és a tanácsi végrehajtó bizottságok csütörtöki üléseiken.

növekszik az engedély nélküli építkezések száma

- ezt állapította meg a xi. kerületi tanács végrehajtó bizottsága, amelynek ülésén arról is szó esett, hogy a „zugépitkezők”, a tapasztalatok szerint főként sasad, spanyolrét, gazdagrét, kakukkhegy, Ördögrom ut., madár-hegy, kelenvölgy, kamaraerdő és vadászhegy környékét „szállták meg”, ezért az említett körzetekben a jövőben az eddiginél sűrűbben tartanak ellenőrzéseket, s a visszaélések elkövetőit szigorúan megbüntetik. nem kis gondot okoz, hogy az engedély nélküli építkezők, - sőt gyakran az engedéllyel rendelkezők is - gyakran közterületeket foglalnak el, járdákon át létesítenek kocsibehajtókat, s megbontják az utak szegélykövetését. az efajta szabálysértések esetén is eljárnak a vétkesekkel szemben. /foly.köv./

8.30/um

- 10 -

ll
1130 Du

bb 13./ tanácsulések....folyt./um

az engedély nélkül építkezők tekintélyes hányada egyébként azért vállalja az esetleges büntetés ódiumát is - állapították meg a vb ülésen - mert az engedélyezési eljárás a jelenlegi gyakorlat szerint meglehetősen hosszadalmas, az esetek nagy részében több hónapig is eltart. ebben közrejátszanak a szakigazgatási szervek létszámgondjai - ezen a lehetőségekhez mérten igyekeznek segíteni.

ujpest járványügyi helyzete

szerepelt a iv. kerületi tanács végrehajtó bizottsága ülésének napirendjén. megállapították, hogy a fertőző megbetegedések száma - ez év első felének statisztikai adatai szerint - jelentősen nőtt: január 1 - június 30-a között a kerületben 851 megbetegedés fordult elő, míg tavaly egész évben csupán 665. a szembetűnő rosszabbodás főként a kanyaró rováására írható: az év első hat hónapjában - a főváros többi kerületéhez hasonlóan - ujbudán is magasra szökött a kanyaróban megbetegedett gyermekek száma, s megközelítette a 700-at. /tavaly összesen 156 kanyaró fordult elő/.

a fertőző statisztika a többi betegségre vonatkozóan azonban általában kedvező képet mutat. vörheny például 1968-ban 190 esetben fordult elő, az idén június 30-ig pedig csupán 43. vérhas tavaly 188 volt, az idén június 30-ig 42. körülbelül hasonló mértékű a csökkenés a járványos májgyulladásoknál és az ételmérgezéseknél is.

a járványügyi prognózist illetően a kerület egészségügyi szakemberei optimisták. eddig az idén csaknem ezer ujbudai részesült hepatitisz, kanyaró, rubeola elleni védőoltásban és az oltásokat az év hátralévő részében folytatják. /folyt.köv./

bb 15. új szolgáltatás - elintézik az öregek ügyes-bajos dolgait

vid/fm/um ká cz

1969. szeptember 4.

különleges „szolgáltatást”, nyújt a szövetkezők tagjainak a kisipari szövetkezők vas megyei szövetsége. „nyugdíjelőkészítő” bizottságot hoztak létre azzal a céllal, hogy a dolgozóknak segítsenek a nyugdíjügyek rendezésében, elintézzék az idős emberek ügyes-bajos dolgait. a bizottság - kezdve attól, amikor valaki nyugdíjigénnyel jelentkezik - egészen az szj-ügyintézésig ellenszolgálatát nélkül mindent maga végez. csak megbízást, aláírást kérnek a nyugdíj-jogosulttól./mti/

- 11 -

8.42/um

ll
1130 Du

bb 14. biztosított budapest téli tüzelőellátása - fűtőolaj a tüker üzletekben

i kf/kf/um ie la

1969. szeptember 4.

a fővárost ellátó tüker vállalat már lebonyolította a kedvezményes tüzelőakció zömét. budapesten mintegy 475.000 tüzelőutalványt bocsátottak ki, s ebből augusztus végéig több mint 380 000-et be is váltottak. az ndk brikett késedelmes érkezése miatt azonban elmaradtak a szállítással. ezért szeptember 15-ig mintegy 15 000 vásárlót értesítenek, hogy a megrendelt brikettet mikor viszik házhoz. az elmaradás következtében hosszabbították meg egyébként budapesten és közvetlen környékén a kedvezményes tüzelő utalványok beváltási határidejét november 15-ig.

az ndk brikettet leszámítva kedvező a tüzelő helyzet. a tüker az idén augusztus végéig mintegy 15 000 vagonnal több tüzelőt adott el, mint amult év azonos időszakában. szénből 6 500 vagonnal, tűzifából 7 400 vagonnal, kokszból 1 500 vagonnal több fogyott.

a vállalat gondoskodott a főváros megfelelő téli tüzelő-ellátásáról. a múlt évben eladott 170 000 vagonnal szemben az év végéig 193 000 vagon fűtőanyagot szerzett be. számítva arra, hogy a szeptember 1-1 ismételt árleszállítás nyomán tovább növekszik a tűzifa kereslet, feltöltötték készleteiket. ezenkívül az erdőgazdaságoknál mintegy 30 000 vagon tűzifát tartalékolnak.

a főváros 220 kiskereskedelmi tüker boltját szeptemberben töltik meg - az ndk briketten kívül - mindenféle tüzelővel. harminc, elsősorban külterületi, üzlet október 1-től fűtőolajat is árusít kannákban. fűtőolaj egyébként a vállalat megrendelő irodáiban is kaphat: 24 órán belül házhoz szállítják. /mti/

--

- 12 -

9.00/um

se
1150 Dm

bb 16. színesfilm a virágos debrecenről

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

a bács-kiskun megyei filmstudio színes filmet készít a virágos debrecenről. megörökítették a „tisza és virágos, debrecenért, mozgalom eredményeit, s a hagyományos virágkarnevált. a 20 perces színesfilmet szeptemberben mutatják be debrecenben. a bemutatóra meghívják azokat a debrecenieket, akik kiemelkedő munkát végeztek a város parkosításában. /mti/

--

bb 17. új bauxitbányák fejeér megyében

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

két új bauxitbánya épül fejeér megyében. a rákhegyen 1968-ban láttak hozzá a 486 millió forintos beruházással épülő, évi 350 ezer tonna kapacitású bánya aknamélyítési munkálataihoz. 112 méter mélységig már elkészült az egyes és a kettes vizakna, nyolcvanöt méter mélységig kész a légakna és ötven méter körüli mélységben járnak már a szállítóakna építési. tető alá került egy sor épület is. az új bányából 1971-ben szállítják ki az első ötvenezer tonnányi bauxitot, s 1974-re már teljes kapacitással, évi 350 ezer tonna bauxitot termelve dolgozik majd az üzem.

az idén megkezdték a bittó 2 bányászati üzem építését is. a 320 millió forintos beruházás évi 400.000 tonna bauxitot ad majd a népgazdaságnak. az új üzemben már építik a kísérleti lejtős-aknát, amely lehetővé teszi, hogy az eddiginél olcsóbban, biztonságosabban, folyamatosabban szállítsák a felszínre a kitermelt ásványt. a bittó 2 bánya 1975-ben kezdi meg a termelést. /mti/

--

bb 18. a vasas művészegyüttes tánckara dijonba utazott

i ol/hné/um zs cz

1969. szeptember 4.

a vasas művészegyüttes tánckara csütörtökön a kora hajnali órákban különrepülőgéppel ferihegyről a franciaországi dijonba utazott. a 44 tagú együttes a comité bourgogne 24. nemzetközi folklór-fesztiválján vesz részt. ahárnapos eseménysorozat után a társulat önálló magyar nemzeti esten is bemutatkozik. a művészegyüttes a fesztivál utáni napokra meghívást kapott vierzon város tanácsától, s a tervek szerint fellép majd párizsban is. a turné előreláthatólag szeptember 16-án fejeződik be. /mti/

9.10/um

- 13 -

se

bb 19. a budapesti bartók béla zeneművészeti szakiskola

mm/um cz

1969. szeptember 4.

jazz-tanszaka pótfelvételei hirdetések, harsona-, trombita-, zongora-, ütő és ének tanszakon. jelentkezés szeptember 12-ig az iskolában / vi. nagymező u. 1./ /mtl/

bb 20. szeptember 11-re összehívják a 11. országos ifjúsági munkás parlamentet

t pr/hné/um zs cz

1969. szeptember 4.

szeptember 11-én összeül budapesten a 11. országos ifjúsági munkás parlament - tájékoztatta az újságírókat csütörtökön a kisz kb székházában toth imre osztályvezető. elmondotta, hogy az országos szintű kétnapos tanácskozást területi ifjúsági munkás parlamentek előzték meg: a fiatal munkások 806 üzemi, 20 kerületi, 11 városi, és hét megyei konferencián vitatták meg az őket érdeklő, érintő legfontosabb társadalmi, politikai kérdéseket. itt választották meg azt a 300 küldöttet is, akik képviselik, tolmácsolják majd véleményüket, javaslataikat, beszámolnak eredményeikről, gondjaikról.

a 11. országos ifjúsági munkás parlament csapaton, az új munkások otthonban ül össze. az elsőnapos plenáris ülésen ribánszki róbert, a kisz központi bizottságának titkára tart vitaindító referátumot, amelyet négy szekcióban elemeznek a fiatalok. az első szekció a kezdő munkavállaló fiatalok sajátos helyzetéről, az üzemi kollektívába való beilleszkedésükről, érvényesítésükről tárgyal. a második szekcióban a szocialista munkaverseny, az ifjúsági termelési mozgalmak szerepe kerül napirendre, a harmadik szekció központi témája „a munkástársak és fiatalasszonyok helye, szerepe társadalmi munk - az üzem, a munkahely, a család és a kisz-szervezetek életében„. végül a negyedik szekció az üzemi kisz-szervezetek feladatait vitatja meg.

az első nap végeztével a tanácskozás résztvevői megkoszorúzzák a csepeli vas-és fémművek előtt felállított lenin-szobrot, majd látogatást tesznek a vasmű egyik üzemrészében. a második napon plenáris ülésen összegzik a szekciókban elhangzottak tapasztalatait, majd hozzászólnak a témához az érintett párt, állami, gazdasági, szakszervezeti és társadalmi szervek vezetői./mtl/

10.10/um

ll
HSDM

bb 21. osztrák vízügyi delegáció nyugat-magyarországon

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön osztrák vízügyi delegáció érkezett nyugat-magyarországra. tagjai két napig tanulmányozzák az ország-részen zajló nagyszabású meliorációs - komplex talaj-és vízgazdálkodási - munkálatokat.

a látogatás része annak a többéves munkakapcsolatnak, amely az ausztriai és a nyugat-dunántúli vízügyi hálózat között alakult ki. hazánk nyugati vízfolyásainak zöme ausztriában ered és e területen a jó vízgazdálkodás, az árvízvédelem elképzelhetetlen a kooperáció nélkül.

az osztrák mérnökök a nyugat-dunántúli vízügyi igazgatóság szakembereinek társaságában felkerestek több órségi és hetési gazdaságot és a helyszínen tanulmányozták a kötött, agyagos, rossz vízháztartású talajok javítását./mtl/

bb 22. neogén kollokvium 24 ország szakembereivel

t sb/mm/um cz

1969. szeptember 4.

a magyar állami földtani intézet centenáriumi tudományos programjának keretében csütörtökön délelőtt a technika házában nemezz ernő egyetemi tanárnak, a magyarhoni földtani társulat elnökének megnyitószavával megkezdte munkáját az ötnapos nemzetközi neogén kollokvium. összesen 24 ország geológus kutatói, egyetemi tanárai, olajszakértői vesznek részt e tudományos találkozó n, amelyen 32 előadás alapján a fiatalok földtani képződmények kutatásának, vizsgálatának legújabb eredményeit vitatják meg. a külföldi szakembereknek tudományos különlegességet jelent a magyarországi neogén képződmény, amely szokatlanul vastag, 6-8 ezer méteres réteg. ez a fiatalok réteg rejti magában egyébként többek között az olajat és a földgázt is. a kollokvium résztvevői péntektől négy napos földtani kirándulásra mennek, majd hétfőn a pécsi technika házában tartják meg a találkozó záróülését./mtl/

10.33/um

ll
HSDM

bb 19. a budapesti bartók béla zeneművészeti szakiskola

mm/um cz

1969. szeptember 4.

jazz-tanszaka pótfelvételt hirdető, bőgő-, harsona-, trombita-, zongora-, ütő és ének tanszakon. jelentkezés szeptember 12-ig az iskolában / vi. nagymező u. 1. / /mti/

bb 20. szeptember 11-re összehívják a 11. országos ifjúsági munkás parlamentet

t pr/hné/um zs cz

1969. szeptember 4.

szeptember 11-én összeül budapesten a 11. országos ifjúsági munkás parlament - tájékoztatta az újságírókat csütörtökön a Kisz kb székházában toth imre osztályvezető. elmondotta, hogy az országos szintű kétnapos tanácskozást területi ifjúsági munkás parlamentek előzték meg: a fiatal munkások 806 üzemi, 20 kerületi, 11 városi, és hét megyei konferencián vitatták meg az őket érdeklő, érintő legfontosabb társadalmi, politikai kérdéseket. itt választották meg azt a 300 küldöttet is, akik képviselik, tolmácsolják majd véleményüket, javaslataikat, beszámolnak eredményeikről, gondjaikról.

a 11. országos ifjúsági munkás parlament csapata, az új munkások otthonban ül össze. az első nap plenáris ülésen Ribánszki róbert, a Kisz központi bizottságának titkára tart vitaindító referátumot, amelyet négy szekcióban elemeznek a fiatalok. az első szekció a kezdő munkavállaló fiatalok sajátos helyzetéről, az üzemi kollektívába való beilleszkedésükről, érvényesülésükről tárgyal. a második szekcióban a szocialista munkaverseny, az ifjúsági termelési mozgalmak szerepe kerül napirendre, a harmadik szekció központi témája „a munkáslányok és fiatalasszonyok helye, szerepe társadalmi munk - az üzem, a munkahely, a család és a Kisz-szervezetek életében,„ végül a negyedik szekció az üzemi Kisz-szervezetek feladatait vitatja meg.

az első nap végzetével a tanácskozás résztvevői megkoszorúzzák a csepeli vas-és fémművek előtt felállított lenin-szobrot, majd látogatást tesznek a vasmű egyik üzemrészében. a második napon plenáris ülésen összegzik a szekciókban elhangzottak tapasztalatait, majd hozzászólnak a témához az érintett párt, állami, gazdasági, szakszervezeti és társadalmi szervek vezetői. /mti/

10.10/um

ll
HSDM

bb 21. osztrák vízügyi delegáció nyugat-magyarországon

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön osztrák vízügyi delegáció érkezett nyugat-magyarországra. tagjai két napig tanulmányozták az ország-részen zajló nagyszabású meliorációs - komplex talaj-és vízgazdálkodási - munkálatokat.

a látogatás része annak a többéves munkakapcsolatnak, amely az ausztriai és a nyugat-dunántúli vízügyi hálózat között alakult ki. hazánk nyugati vízfolyásainak zöme ausztriában ered és e területen a jó vízgazdálkodás, az árvízvédelem elképzelhetetlen a kooperáció nélkül.

az osztrák mérnökök a nyugat-dunántúli vízügyi igazgatóság szakembereinek társaságában felkerestek több örségi és hetési gazdaságot és a helyszínen tanulmányozták a kötött, agyagos, rossz vízháztartású talajok javítását. /mti/

bb 22. neogén kollokvium 24 ország szakembereivel

t sb/mm/um cz

1969. szeptember 4.

a magyar állami földtani intézet centenáriumi tudományos programjának keretében csütörtökön délelőtt a technika házában nemezz ernő egyetemi tanárnak, a magyarhoni földtani társulat elnökének megnyitószavával megkezdte munkáját az ötnapos nemzetközi neogén kollokvium. összesen 24 ország geológus kutatói, egyetemi tanárai, olajszakértői vesznek részt e tudományos találkozó n, amelyen 32 előadás alapján a fiatalok földtani képződmények kutatásának, vizsgálatának legújabb eredményeit vitatják meg. a külföldi szakembereknek tudományos különlegességet jelent a magyarországi neogén képződmény, amely szokatlanul vastag, 6-8 ezer méteres réteg. ez a fiatalok réteg rejti magában egyébként többek között az olajat és a földgázt is. a kollokvium résztvevői péntektől négy napos földtani kirándulásra mennek, majd hétfőn a pécsi technika házában tartják meg a találkozó záróülését. /mti/

10.33/um

ll
HSDM

bb 23. jubilálnak a hajdani füstfaragók utódai - több mint 220 éve kapott mesterjogot az első vasi kéményseprő

vid/ká/um cz

1959. szeptember 4.

a hajdani füstfaragók utódai, a vas megyei kéményseprő vállalat dolgozói most ünneplik vállalatuk fennállásának huszéves évfordulóját. vas megyében az első mesterjogot Lorenzetti domonkos kőszegi kéményseprő kapta 1748-ban, s 1766-ban már szombathelyi székhellyel is tevékenykedett kéményseprő mester. a rendkívül nagy jövedelemt biztosító kéményseprő kerületek állandó adás-vétel tárgyai voltak.

a szombathelyi városi tanács 1797. októberében rendeletet adott ki, amely szerint a kéménytisztító mester legényeivel azonnal köteles a keletkezett tüznél megjelenni. a kéményseprőket a megyében különbözőképpen nevezték: füstfaragó, kormos, német hatásként ráfunkér, fekete rabszolga voltak a legelterjedtebbek.

a mai, jubiláló utódok a megyében több mint 130 ezer kémény rendszeres karbantartásán és tisztításán kívül cserépkályha építéssel is foglalkoznak. a kályhákat egyéves garanciával építik. árúle csempéjű, különböző mintájú és fazonu kályhákból választhatnak a megrendelők. ebben az évben mintegy 1300 cserépkályhát építenek.

a vállalatnál jelenleg tizenhét alapító tag dolgozik, akiket a jubileum alkalmából külön jutalomban részesítettek./mti/

bb 24. bonyhádi jend ujságró

mm/um cz

1969. szeptember 4.

temetése szeptember 8-án hétfőn 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

--

- 16 -

11.20/um

1300 Dm

bb 25. megkezdődött a cukorgyártás sarkadon

vid/tr/ká/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtök reggel megkezdődött az új idény a sarkadi cukorgyárban. hazánk egyik legöregebb „édes üzemét”, megfiatalították erre az időre. karbantartásra 17 millió forintot költöttek, s üzembehelyezték az 56 millió forintos beruházással épült új hőerőművet. a korszerűsítés a legjobbkor jött: a körzetben igen magas a cukorrépatermés. a többségében erősen kötött, szikes talajú mezőgazdasági üzemek 215 mázsás átlagtermésre számíthatnak, de nem lesz ritka a 280-300 mázsás cukorrépa hozam sem.

a kedvezőtlen időjárás miatt lassan indult a betakarítás, de csütörtökön már elérték a 200 vagonos napi átvételt. az üzemen ebben az esztendőben 33.000 vagon répából mintegy négyezer vagon kristálycukrot gyártanak. a folyamatos termelés érdekében felkészültek az éjjel-nappali átvételre, a fóliás prizmatakarásra./mti/

--

bb 26. hazaérkezett a kndk-ból a mezőgazdasági és élelmiszeripari küldöttség

t jf/tr/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön hazaérkezett budapestre a dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter vezetésével a koreai népi demokratikus köztársaságban járt magyar küldöttség. fogadásukra a ferihegyi repülőtéren megjelent Li dong szon, a kndk budapesti nagykövete, j.p. prohorov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének másodtitkára, kazareczki kálmán és dr. soós gábor mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszterhelyettesek.

a baráti országban tett látogatás során dr. dimény imrét fogadta kim ir, a kndk miniszterelnökének első helyettese, a találkozón ott volt kim man kem, a kndk mezőgazdasági bizottságának elnöke és karsai lajos, hazánk koreai nagykövetségének ideiglenes ügyvivője. a magyar küldöttség számos mezőgazdasági üzemet és kísérleti telepet is megtekintett. eszmecsereét folytattak a két ország mezőgazdasága közötti kapcsolatok elmélyítéséről.
/folyt.köv./

- 17 -

11.25/um

1300 Dm

bb 26. / hazaérkezett....folyt./um

az ut tapasztalatairól dr. dimény imre, az mti munkatársának elmondotta: a kndk-ban először járt magasszintű magyar mezőgazdasági küldöttség. utunk során örömmel állapíthattuk meg, hogy a baráti ország a háboru utáni években jelentősen fejlődött. ez a megállapítás a mezőgazdaságra is vonatkozik. különösen kiemelkedőnek tartom azt a tényt, hogy az ország a rizstermelésben a világon legmagasabb, hektáronként mintegy 50 mázsás terméseredményt ért el. a gazdaságok főként annak köszönhetik a páratlan sikert, hogy a legjobban honos fajtákat kitűnően alkalmazzák és féltő gondot ápolják a növényt. de a mezőgazdaság más területein is figyelemre méltóak az eredmények. a kndk-ban egymillió hektár területet öntöznek, a vetésterület mintegy felét. a mai vetésterület tizszerese a háboru előtti éveknek. ezek az eredmények nagy hatást gyakoroltak ránk.

- mindent egybevetve: a koreai mezőgazdaság kielégíti az ország étel- és élelmiszer-igényét, sőt tartalékot is ad.

- ami a két ország mezőgazdasága és élelmiszeripara közötti együttműködést illeti, meggyőződésem, hogy a földrajzi távolság nem jelenthet akadályt. a koreai elvtársak most a kukoricatermesztésben akarnak előbbre lépni. különösen érdeklik őket azok a tapasztalatok, amelyeket a magyar gazdaságok a hibridek előállításánál, a műtrágyázásnál és a gépesítésnél szereztek. a koreai éghajlati viszonyok között idén is jól vizsgáltak a marionvásárhelyen előállított kukorica-hibridek, számolni lehet azzal, hogy ezek a kndk-ban is a közeljövőben elterjednek. bennünket ugyanakkor a rizs és a szójabab-termesztés koreai tapasztalatai érdekelnek, ezért az ottani fajtákat hazánkban is kipróbáljuk.

- a mostani látogatás során elhatároztuk, hogy jövőre a két ország minisztériumai között a közvetlen együttműködésről konkrét megállapodást kötünk.

a magyar küldöttség utban a kndk felé moszkvában tartózkodott néhány napot, itt dr. dimény imre megnyitotta a nagyszerű mezőgazdasági és élelmiszeripari kiállítást. a miniszter tárgyalásokat folytatott v.v. mackevics-csel, a szovjetunió mezőgazdasági miniszterével, v.p. zotov-val, a szovjetunió élelmiszeripari miniszterével és más ágazati vezetőkkel./mti/

11.30/um

de
Dmy

- 18 -

bb 27. terv a kaposvári kalinyin lakótelep fejlesztésére

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

a kaposvári városi tanács végrehajtó bizottságának csütörtöki ülésén a kalinyini lakótelep fejlesztéséről tárgyaltak. a vb. a pácsi tervező vállalat paneles technológiára épülő tervét fogadta el. eszerint az egyes szekciók füzéreké állnak össze. két füzér, két lakóházsor kizárólag gyalogos közlekedésre szánt belső teret fog közre. az épületek lépcsőházeit ezekből a kis terek sorozatából álló belső utcáról közelíthetik meg, s ugyanezre nyílnak majd az üzletek kirakatai is. a belső utcákat parkosítják és kisebb gyermekjátszóterek változtatják egymást. az épületek magassága is megváltozik: az eddigi egyforma négyszintesek helyett öt-tíz szinteseket emelnek. a lakóépületek földszintjén irodákat, üzleteket, szórakozóhelyeket, garázsokat, valamint közösségi helyiségeket alakítanak ki. az eddigi gyakorlattól eltérően korcsoportok szerint, differenciáltan alakítják ki a zöldterületen belüli játszótereket./mti/

bb 28. évadnyitó társulati ülés a kaposvári csiky gergely színházban

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön tartotta évadnyitó társulati ülését kaposvári csiky gergely színház. laczina lászló igazgató üdvözölte a társulat tagjait, köztük az 1969/70-es évadban a színházhoz szerződött új művészeket, majd ismertette az idei évad műsorát. október 3-án lesz az első bemutató. hajdu julio: füredi komédiások c. operettjének előadásával kezdődik a színzáró évad. több vígjáték, operett, dráma szerepel műsorukon.

a színház, mint az elmúlt évben most is több bérlettipust bocsát ki. a teljes bérlet 10 százalékos engedménnyel a műsorgetv mind a tíz darabjára érvényes, a mini-bérlet az üzemi dolgozók részére öt előadásra szól. nem feledkeznek meg az üzemi kisz fiatalokról sem: részükre 30 százalékos kedvezményt nyújtanak a műsorgetv tíz darabjára, végül a nyugdíjasok részére a teljes műsorgetvre, adélutáni előadásokra érvényes ötven százalékos bérletkedvezményt adnak ki./mti/

11.450/um

- 19 -

de
Dmy

bb 29. óránként 70 mázsa almát osztályoz a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyár legújabb manipuláló gépsora

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

a mosonmagyaróvári mezőgazdasági gépgyárban elkészült a legújabb manipuláló gépsor, amely óránként 50-70 mázsa almát osztályoz hat-hét fajta minőségben és nyolc-kilenc nagyságban. a gépsor nagy szelgálatot tesz majd a hűtőházaknak, ahol a termőterület rohamos növekedésével egyre több almát kell feldolgozni. az új berendezés előnye, hogy nemcsak az alma, hanem egyéb termés-, paradicsom, őszibarack és citrusfélék - válogatására és osztályozására is alkalmas./mti/

bb 30. népzene és beat - elkészült a kecskeméti országos népzenei fesztivál programja

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

százötven meghívót küldtek el kecskemétről az ország különböző vidékein élő népi hangszerművészeknek, furulyásoknak, dudásoknak, citerásoknak, cimbalmosoknak, népi énekeseknek és hangszeres együtteseknek. ők lesznek a főszereplői az országos népzenei találkozónak, amelyet harmadszor rendeznek meg Kodály zoltán szülővárosában.

a szeptember 19-től 21-ig tartó fesztivál gazdag programjában tanácskozások is szerepelnek. a két legérdekesebbnek ígérkező tanácskozáson a népzene, az ifjúság és a beat-muzsika kapcsolatáról, illetve a magyar népdalnak az iskolai énekkorttatásban betöltött szerepéről lesz szó. a népi hangszerművészek és énekesek csoportjai fellépnek az alföldi város iskoláiban és tanyaközpontjaiban is.

a háromnapos fesztivál szeptember 21-én este diszbemutatóval zárul a kecskeméti katona józsef színházban./mti/

--

- 20 -

012.10/um

11330 Dny

bb 31. hatvan villámlás percenként - öt óráig zivatar tombolt a nyugat-dunántúlon

vid/ká/um cz

1969. szeptember 4.

csütörtökre virradóra hatalmas zivatar tombolt vas megyében és nyugat-dunántul más részein. az öt óra hosszat tartó zivatar alatt szinte másodpercenként villámlott, nappali fény árastotta életét. 22 milliméter csapadék hullott.

a rendkívül erős zivatar megrongálta a villamosáram és a távközlő hálózatot. hajmáskér térségében egy kidőlt fa elszakította a vasuti távbeszélő vezetékét. másutt is kisebb zavarok keletkeztek a máv távbeszélő összeköttetésben. a vasut szakemberei reggelre kijavították a hibákat. a villámcsapások közvetve is okoztak üzemzavarokat az áramellátásban, sok helyen leszakadtak a vezetékek. a postai telefonvonalaknál a hibákat elsősorban a biztosítékok kiégése okozta. a legtöbb üzemzavar sárvár, celldömök térségében keletkezett.

hegyhátszentpéteren villámcsapás vagy öngyulladás következtében - a vizsgálat még nem fejeződött be - kigyulladt a tsz szárítóüzeme. még csütörtökön délelőtt is égett az 1800 mázsa elsősorban lucerna, mivel az oltás rendkívül nehéz./mti/

--

bb 32. a társadalombiztosítási főigazgatóság közleménye

um 1e cz

1969. szeptember 4.

az első dunagőzhajózási társaság /dgt/ magyarországon lakó volt alkalmazottai elmaradt nyugdíjának és egyéb járandóságának rendezéséről hozott 29/1967./ix.8./ számú kormányrendelet végrehajtása során a benyújtott igények jogerős elbírálása befejeződött. a nyugdíjasok a megállapított nyugdíjkárpótlási alap 60 százalékát előlegként kézhez kapták. a még rendelkezésre álló összeg lehetővé teszi a kárpótlási alap további 28,31 százalékának kifizetését.

a nyugdíjasok részére még járó összeget a nyugdíjfolyósító igazgatóság külön kérelem nélkül - legkésőbb 1969. október 31-ig folyósítja és egyidejűleg a nyugdíjasokkal az elszámolást is megejteti. az összegek kiutalása és az elszámolás zavartalan lebonyolítása érdekében a fenti határidőig a szot társadalombiztosítási főigazgatósága az érdeklődés mellőzését kéri./mti/

--

12. 43/um

11330 Dny

bb 33. időjárásjelentés

tm/um cz

1969. szeptember 4.

a meteorológiai intézet jelenté szeptember 4-én, csütörtökön
13 órakor:

záporok, zivatarok

az északnyugatról hűvös, és a dél felől áramló meleg, nedves levegő találkozási helyén, így a madrid, Lyon, münchen, budapest, odessza-vonalban az elmúlt 24 órában sokfelé záporok, zivatarok keletkeztek. az említett vonaltól északra fekvő területeken jobbára felhős és hűvös az idő, míg a délre fekvő részekben nyáris meleg uralkodik. ugyancsak hűvös az időjárás a szovjetunió európai vidékén, a nappali felmelegedés 4.6 fokkal alacsonyabb az elmúlt évek átlagánál. hazánkban szerdán nyugaton erősen, máshol változóan felhős volt az ég. a nyugati és északi határszélen 19-23, az ország középső részén 23-28, délkeleten egy-két helyen 29-30 fokig melegedett fel a levegő. a nyugat felé beszivárgó hűvösebb, és nedves levegő hatására az esti órákban előbb a dunántúlon, később országszerte záporok, zivatarok törték ki. a lehullott csapadékmennyiség elég szeszélyes eloszlásban, a csapadéknyom és 25 milliméter között változott. a tiszta felső szakaszról tokajból 40, szerencséről 55 millimétert jelentettek. csütörtökön hajnalban általában 12-16, délkeleten 17-19 fokig hűlt le a levegő. délelőtt változóan felhős az idő volt, keleten záporosók, zivatarok voltak. a hőmérséklet 11 órakor 16-23 fok között változott.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 21 fok volt, 1.9 fokkal magasabb, mint a sokévi átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 22 fok volt, a tengerszintre átszámított légnyomás 761 milliméter, változatlan. a balaton vizének hőmérséklete siófoknál 11 órakor 20 fok volt.

várható időjárás péntek estig: változóan felhős, idő, többfelé záporosó, zivatar. mérsékelt, a zivatarok alkalmával átmenetileg megerősödő nyugati, északnyugati szél. a reggeli órákban párásság, egy-két helyen köd. az évszaknak megfelelő hőmérséklet. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet 10-15, legmagasabb nappali hőmérséklet 19-24 fok között.

a duna vizállása budapestnél ma reggel 340 centiméter./mti/

- 22 -

12.50/um

1330-Dny

bb 34. „trópusi éjszaka”, a mecsekalján

vid/kz/um cz

1969. szeptember 4.

a mecsekalján valóságos „trópusi éjszaka”, volt szerdáról csütörtökre virradóan. az évszakhoz képest szokatlanul meleg maradt az idő az éjjeli és a hajnali órákban is. négy óra tájban nagy zivatar támadt: dörgés és villámlás közepette felhőszakadás zúdult pécsre. a város utcáin és terein percek alatt kisebb fajta árvíz keletkezett. a mecsekről lezuduló nagytömegű víz az utcák teljes szélességében hömpölygött át a városban, sok földet és törmelékot sodorva magával. az esővel együtt jég is érkezett, ez azonban csak a belváros területét érintette és így károkat nem okozott. feltűnően nagy volt a villámlások száma, amelyek ily módon pécs egyik „legfényesebb”, éjszakáját idézték elő. több helyre be is csapott a villám, így például a misina-tetői meteorológiai állomás antennájába, amelynek következtében megszűnt az állomás áramszolgáltatása és használhatatlanná vált a telex-berendezés. a nyári jellegű időjárási jelenséget még csak fokozta, hogy csütörtökön ismét verőfényes, meleg idő köszöntött a mecsekaljára./mti/

-.-

bb 35. megnyitott a szovjet traktor-és mezőgazdasági gépművelés

t jf/tr/um zs cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön a mezőgazdasági kiállítás területén, az albertirsai úton szovjet traktor-és mezőgazdasági gépművelés nyílt. a megnyitó ünnepségen ott volt fehér lajos, az mszp politikai bizottságának tagja, a kormány elnökhelyettese, dr. gergely istván, és dr. soós gábor mezőgazdasági-és ételmezésügyi, györgy gyula kohó-és gépipari miniszterhelyettes, továbbá j. pizsarev szovjet traktor-és mezőgazdasági gépművelési miniszterhelyettes, j.p. prohorov, a szovjetunió budapesti nagykövetségének titkára.

györgy gyula megnyitó beszédében rámutatott: a magyar-szovjet kormányközi bizottság jóváhagyása alapján a kgm 14 szovjet ipari minisztériummal alakított ki gyümölcsöző kapcsolatot.
/folyt.köv./

- 23 -

u13..46/11

11p30-Dny

bb 35./ megnyilt a szovjet....folyt./um

ez kiterjed a műszaki-tudományos együttműködésre, a tudományos eredmények kölcsönös megismertetésére, a műszaki dokumentációk cseréjére és felhasználására. a magyar és a szovjet szakemberek kapcsolata előnyös a termelési kooperáció kialakítása, a gyártásszakosítás és a tervek ágazatonkénti összehangolása szempontjából. a magyar gazdasági élet -és ezen belül a mezőgazdaság- számára az egyre jobban kiszélesedő kapcsolat meghatározó jellegű a gazdasági fejlesztés tekintetében.

a traktor-és mezőgazdasági gépkiallítás az érdeklődők megismerkedhetnek azokkal a berendezésekkel, gépekkel, amelyek jól kiegészítik a magyar mezőgazdaságban használt típusokat. / a magyar gépipar ugyanis a mezőgazdaság által igényelt valamennyi gépet nem képes előállítani, a hiányzó típusokat a fejlett szovjet mezőgazdasági gépgyártás biztosítja a hazai nagyüzemek számára./

ezután j. pizsarev miniszterhelyettes üdvözölte a kiállítás vendégeit, s röviden ismertette a szovjetunió mezőgazdaságának fejlődését. elmondotta, hogy a nagyüzemi gazdaságokban 1970-ben már kétmillió traktor és 700.000 kombajn dolgozik majd - jórészt azokból a típusokból, amelyeket a budapesti kiállításon is bemutatnak.

ujdonságai közé tartozik a burgonya-kombajn, a korszerű terményszállító szalag, a sertéskombinátorokban felhasználható takarmányelosztó berendezés és a nagyteljesítményű traktorok több változata./mti/

..

b 36. semikron kiállítás - tárgyalások termelési kooperációról

t sb/tr/um 1e cz

1969. szeptember 4.

a szelén és szilícium félvezető elemek gyártására specializálódott nürnbergi semikron cég ötnapos budapesti kiállításon mutatta be legújabb termékeit a magyar szakembereknek. szabó béla villamosmérnök, a cég képviselője csütörtökön sajtótájékoztatót számolt be a magyar vállalatokkal kialakult kereskedelmi kapcsolatokról és tárgyalásokról. a 85 országnak szállító cég magyarországon 56 vállalattal és intézménnyel a köztük a magyar tudományos akadémiával és több kutatóintézettel is - tart fenn üzleti kapcsolatot. most tárgyalásokat kezdtek több magyar vállalattal termelési kooperáció kialakításáról és magyar szellemi exportról./mti/

..
- 24 -

T 1e
14. 53/um 4e 11h

bb 37. sajtótájékoztató a csehszlovák kulturában

t fe/mm/um zs cz

1969. szeptember 4.

az 1970-es sivilág bajnokságot február 14-e és 22-e között a magas tátrában rendezik meg. az előkészületekről, a verseny programjáról csütörtökön a csehszlovák kulturában megtartott sajtókonferencián tájékoztatta Jan Mráz, a sivilág bajnokság szervezőtitkára az újságírókat és a magyar idegenforgalmi szakembereket. a két és fél éve tartó előkészületi munka során nagyszabású programot hajtottak végre s így a sivilág bajnokságok történetében első ízben fordul elő, hogy mind a siugrószámokat, mind pedig a futóversenyeket egy összefüggő területen bonyolíthatják le. a bajnokságra 23 ország versenyzőit várják és több tízezer nézővel számolnak./mti/

..

bb 38. átültethető-e a memória?

vid/kz/um cz

1969. szeptember 4.

barta éva, az mti munkatársa jelenti:

csütörtökön véget ért tihanyban a magyar tudományos akadémia biológiai intézetében az a négynapos szimpózium, amelyen 11 ország kutatói cserélték ki tapasztalataikat a tanulás, emlékezés, felejtés, biológiájával kapcsolatban. a tanácskozáson két különböző vizsgálati módszer eredményeit értékelték.

h. hydén professzor, svéd tudós a göteborg egyetem hisztológiai intézetének világhírű vezetője előadásában hangsúlyozta: kísérletileg sikerült bizonyítani, hogy a feltételes reflexek kialakítása közben az agyban olyan fehérje komponensek találhatók, amelyek a tudatlan állapotnál nincsenek jelen. a tanulás során tehát olyan fehérje molekulák keletkeznek, amelyek korábban nem voltak meg az idegsejtekben. tapasztalatait, kísérleti eredményeit összegezve, arra a megállapításra jutott, hogy a tanulás, emlékezés biokémiai mechanizmusai szoros összefüggésben állnak az agysejtek fehérjeszintézisével. a svéd tudós tapasztalatait megerősítette mihalovic jugoszláv professzor is, akik kísérleteiben hasonló eredményre jutott.

/folyt.köv./
14.15/um 4e 11h

- 25 -

bb 38. / átültethető-e.....folyt./um

az emlékezés, tanulás elemzésének másik módszere az elektromos folyamatot vizsgálja. ebben a témában feltűnést keltett dr. ádám györgynek, az ötvös lóránd tudományegyetem tanzségvezető professzorának előadása. mint elmondotta, a különböző ingerek kombinációjával olyan feszültség változásokat lehet kimutatni, amelyek jelzik, hogy az állat/vagy ember, elektromos folyamatok formájában rögzítette az emlék nyomokat. az ötvös lóránd tudományegyetem összehasonlító élettan tanszék kollektívájának állati és emberi kísérletek alapján sikerült leírnia az emlékezés egy elektromos jelét. róbert galambos magyar származású amerikai tudós kísérletei is az agyban lejátszódó elektromos folyamatokat igazolták.

éles vita alakult ki a körül, hogy a valamilyen képességre betanított állat agykivonatának átvitelével a tudást, illetve a memóriát is átültethetik-e? két véleményre oszlott a tudósok népes tábora. az egyik véleményt a világhírű amerikai mc connell professzor, képviselte, akik az 1960-as évek elején végzett kísérleteivel nagy feltűnést keltett. a transzper illetve átviteli kísérleteket ő kezdte meg elsőnek az őrvényférgekkel. neki sikerült először fényt felé fordulásra készíteni - átültetéssel - a „tudatlan”, állatokat is. a munkája nyomán kezdtek meg a kutatók szerte a világon átültetési, átviteli kísérleteiket az emlős állatokon. connell véleménye szerint a betanított állatok agykivonatának átvitelével a tudást, a memóriát ülteti át speciális kémiai formában. nézetét cáfolták a szintén amerikai essman professzor kísérletei és dr. ádám györgy tanszégvezető és munkatársainak tapasztalatai is. az ő véleményük szerint az ilyen jellegű átültetésekkel csupán a tanulási képesség növelhető, serkenthető. a két ellentétes pólus képviselői elhatározták, hogy a jövőben az eddiginél behatóbban ismerkednek egymás kutató munkájával./mti/

--

bb 39. a közlekedési dolgozók és a közlekedés égető problémáiról tárgyalt a kszdsz nagyaktívája

t hbj/tr/um ie cz

1969. szeptember 4.

a közlekedési és szállítási dolgozók szakszervezetének csütörtökön megtartott országos nagyaktíváján - amelyen megjelent somoskői gábor, a szot titkára és földvári lászl közlekedés-és postaügyi miniszterhelyettes is - az autóközlekedés a hajózás, a légi közlekedés, a szállítás, és az autójavító ipar dolgozóinak többszáz képviselője a közlekedési dolgozók legégetőbb problémáit vitatta meg.

/folyt.köv./

- 26 -

14.45/um H (Th)

bb 39. / a közlekedési ...folyt./um

mátyási árpád, a kszdsz titkára terjesztette elő a központi vezetőség beszámolóját. mint jó eredményt könyvelte el, hogy a szakszervezet képviselői a vállalatoknál mindenütt ott vannak, ahol a döntések születnek és ahol képviselhetik a dolgozók ügyét. a munkaerőhiány és a munkaerővándorlás problémájával foglalkozva rögzítette: a közlekedésnek ez az egyik legégetőbb gondja. a létszámhiány akadályozza a szállítási feladatok megoldását és a munkaidő, a foglalkoztatási idő csökkentését is. található egyes gazdasági vezetőknél, de még szakszervezeti tisztségviselőknél is olyan nézet, hogy a kérdést adminisztratív úton kell megoldani; azt javasolják, hogy rendeletekkel akadályozzák meg a kilépéseket, állítsák vissza a kötelező munkaerőközvetítést a gépkocsivezetőknél, s akkor majd stabilizálódik a munkaerő-helyzet. a szakszervezet központi vezetősége vitába szállt ezzel a nézettel, a megoldást abban látja, hogy a közlekedés vonzóbb munkaterületté váljék. a nehéz körülményeket a nagy felelősséget, az éjjel-nappali, gyakran osztott szolgálatot és egyéb más negatív tényezőket ellensúlyozni kell az anyagi ösztönzés fejlesztésével, differenciált jövedelemelosztással a munkafeltételek javításával, a béren kívüli juttatásokkal, a közlekedési dolgozók fokozott megbecsülésével a jó üzemi légkör kialakításával.

az új gazdasági mechanizmus első évében, - fejtette ki mátyási árpád - a vállalatok többségénél bérezési kérdésben a gazdasági vezetők és a szakszervezeti szervek keveset léptek előre. bérkérdésekben a szakszervezeti szerveknek bátrabban kell kezdeményezniük. fel kell számolni azt a helytelen nézetet, és gyakorlatot, hogy „majd évvégi részesedésként osztjuk szét a bérfejlesztési összeget”, ismeretes, hogy hazánkban a közlekedési dolgozók bérezése - más szocialista országokéhoz képest - viszonylag elmaradott. ennek az elmaradásnak a felszámolásához a vállalati erőforrások maximális felhasználása is kevés; központi segítségre van szükség.

mátyási árpád a továbbiakban nyomatékosan aláhuzta: a szakma területén a gondok csak bérintézkedésekkel nem oldhatók meg. a közlekedési dolgozók egy része alapvetően nem a kereset mértékét kifogásolja, hanem azt, hogy nagyon hosszú ideig kénytelen távol maradni családjától.
/folyt.köv./

- 27 -

14.45/um H 16.20

a közlekedési dolgozók ugyanis lényegesen több időt töltenek szolgálatban, mint például az ipari dolgozók a munkahelyükön. nagyon sok utazó forgalmi dolgozó havonta 300-310 órát is dolgozik. ezen a helyzeten változtatni kell, de ezt szemléletbeni tévedések is nehezítik. egy ilyen téves nézet, hogy itt nem szükséges különösebb intézkedés, mert az elmúlt évtizedek során az érintettek megszokták a hosszú munkaidőt és a viszonylag magas keresetet. a központi vezetőség szerint azonban a dolgozók legfeljebb a magas keresetet szokták meg, de a hosszú szolgálatot csak kényszernek tekintik, s ahol ellenállás van a foglalkoztatási idő csökkentésével szemben, ott tulajdonképpen a keresetek csökkenésétől félnek. a másik téves nézet szembeállítja a szállítási feladatok megoldását a foglalkoztatási idő csökkentésével. a szakszervezetük arra kívánja ösztönözni a gazdasági vezetést, hogy elégítse ki a népgazdaság személy- és áruszállítási igényeit, de ne a közlekedési dolgozók pihenőidejének, szabadidejének rovására. az idei, 1969. évi zöldtség- és gyümölcsszállítás kezdetén próbálkozások voltak még a havi 300 órás foglalkoztatási idő túllépésére is, mondván, hogy meg kell menteni a zöldtséget és a gyümölcsöt. az autóközlekedés viszont jobb megoldást keresett: az ágazaton kívüli gépkocsik igénybevétele útján. hasonló szemlélet vezette a főváros közlekedésének irányítóját a kalauznélküli közlekedés bevezetése során. más területeken is vannak helyi kezdeményezések, amelyeket támogatni, fejleszteni kell. szükség van ennek a problémának megoldásában is a saját erőforrások maximális felhasználására - mondotta. szakszervezeti szerveinknek ösztönözniük kell a gazdasági vezetést, a belső tartalékok gyorsabb hasznosítására. ahol pedig szükséges, dolgozzák ki, milyen népgazdasági segítséget várnak ahhoz, hogy a szakszervezetünkhöz tartozó közlekedési ágazatokban is megvalósíthassuk az utazó forgalmi dolgozók havi 210 órás foglalkoztatottságát.

a beszámoló után ágazatonként elemezték a szűkebb szakmai problémákat, külön-külön szekcióban tárgyaltak a budapesti és a vidéki autóközlekedés, a vidéki városi és a budapesti közlekedés, az autófenntartó ipar, a hajózás, a szállítás, a fővárosi taxi és az egyéb közlekedési ágazatok dolgozóinak képviselői. a nagyaktív résztvevői végül elhatározták, hogy a beszámolóban felvetett javaslatokat a szakszervezetek országos tanácsához továbbítják./mtl/

15.25 bh *ke 1630*

- 28 -

az újpalotai lakótelep építése volt a fő témája a 15. kerületi tanács ülésének, amelyet a nagyszabású beruházás helyszínén tartottak. koltai benő, a fővárosi építőipari beruházó vállalat igazgatója tájékoztatta a tanácsstagokat a tervekről, elképzelésekről. a több mint 14 ezer lakásos városrész a bánkut utca - gazdálkodó utca - pörge utca - szerencs utca - hősök utja - madách utca - cservenka miklós utca - felszabadulás utja által határolt, mintegy 136 hektárnyi területen épül fel. a lakások 35 százaléka két - 21,5 százaléka három-, 21,4 százaléka másfél-szobás, mintegy két százaléka egyszobás, a többi pedig háromszobásnál nagyobb lesz. az új otthonok alapterülete átlagosan 52,6 négyzetméter lesz. egy másik érdekes adat: a lakótelepen összesen 31 ezer szobát alakítanak ki. minden új otthont beépített konyhabutorral, távfűtéssel, melegvízzel látják el.

a lakóházakkal egyidőben épülnek majd a kapcsolódó beruházások is. az újpalotai bölcsődékben, óvodákban 700, illetve 1 400 gyermeket helyeznek majd el; az általános iskolákban pedig 140 tantermet rendeznek be. az orvosi rendelők és gyógyszertárok 2 520, a kereskedelmi létesítmények 18 340, a szolgáltatóipari létesítmények 4 900, a kulturális intézmények pedig 1 400 négyzetméter alapterületen kerülnek tető alá.

mint a tanácsülés résztvevői meggyőződtek róla a terület rendezéséhez már hozzáálltak az építők. a kijelölt részeken egyelőre csak ideiglenes utakat építenek, a végleges utszakaszokat a csatornázási munkák befejezése után alakítják ki. már épül a frankovics Mihály utcai főgyűjtőcsatorna, a lakótelepen belüli észak-déli csatorna, s megkezdődött a víznyomóvezeték építése is.

a szanálásokat ez év 3. negyedében fejezik be, de meglehetősen hátráltatja a munkát, hogy csaknem 60 hektárnyi terület magántulajdonban van, s a területek telekkönyvíleg és tulajdonjogilag rendezetlenek.

a rákospalotai új városrészt - amelynek építési költségei megközelítik az ötmilliárd forintot - a tervek szerint a 4. ötéves terv végére fejezik be./mtl/

ke 1630

..

- 29 -

bb. 40. a jövő év butorai az otthon 70. lakberendezési kiállításon
t kf/kf/1e/gy/cz 1969. szeptember 4.

az idén először az őszi vásár területén és azzal egyidőben tartja a hagyományos lakberendezési kiállítást a belkereskedelmi minisztérium lakberendezési bizottsága és az iparművészeti tanács. a reprezentatív kiállítást csütörtökön nádal györgy, a lakberendezési bizottság elnöke mutatta be a sajtó képviselőinek.

a budapesti őszi vásáron több helyen láthatnak butorokat, még több helyen háztartási és iparcikket az érdeklődők. az otthon 70. lakberendezési kiállítás ezeket mind összegyűjtve a közönségnek úgy mutatja be, ahogyan a lakberendező művészek a korszerű lakást elképzelik, egyszerűen, kényelmesen, lakályosan. a nagyszabású kiállítás egyben izelítőt ad a jövő évi butordivatból, a várható választékból, hiszen a hazai üzemek közül például a szék- és kárpitosipari vállalat, a győri cardó butorgyár, a nagykanizsai butorgyár elsősorban újdonságait sorakoztatta fel. ezenkívül kiállították az év végén, a jövő év elején forgalomba kerülő import - csehszlovák, jugoszláv, lengyel, ndk-beli, román és szovjet - butorok egy részét. a pavilon 28 boxában teljes fürdőszoba-, előszoba-, konyha-, ebédlő-, nappali-, háló, dolgozó- és gyermekszoba berendezéseket mutatnak be. bizonyára megnyeri a szülők tetszését, hogy a tizenéveseknek megmutatják: életkoruknak, temperamentumuknak megfelelően is lehet korszerűen, de izlésesen berendezni a szobájukat. különlegességként gazdagítják a kiállítást az iparművészeti vállalat egyedi butordarabjai, s a bizományi áruház vállalat boxa, ahol iráni szőnyegek és dísz tárgyak közül válogathat a közönség.

a kiállításról nem hiányzik a lakás egyetlen tartozéka, a szőnyeg, a függöny, a kép, a korszerű és hangulatos világítóeszközök, a rádió, a televízió, az elektromos háztartási készülék, sőt a korszerű fűtőberendezés sem. ezeket egyébként a helyszínen árusítja a vasért és a keravill./mti/

bb. 41. „csokrosan,, termő, gépi szedésre alkalmas új paprika-fajta - „paprikás,, tanácskozás kalocsán

vid-kz/gy/cz 1969. szeptember 4.

a duna-tisza közti mezőgazdasági kísérleti intézet kalocsai fűszerpaprika nemesítő telepén bemutatott és tapasztalatcserét rendeztek csütörtökön a társintézetek kutatói, a termelő gazdaságok, a felvásárló, illetve feldolgozó vállalatok szakembereinek részvételével.

/folyt. köv./

15.50/gy/cz

- 30 -

bb. 41. /csokrosan termő... folyt./ gy

a megjelentek megtekintették az intézet tenyészkertrjét, ahol most érnek a legújabb nemesítési paprikafajták, s azok a hibridek, amelyek máris alkalmasak a köztermesztésben levők leváltására. legtöbbje, köztük a „csokrosan,, termő is, alkalmas gépi betakarításra. mint újdonságot mutatták be a „lombhullató,, fajtajelöltet, amely kitűnő minőségű termésével is jeleskedik. az új paprikafajták általában korai érésűek, s több festékanyagot tartalmaznak. a szemle a világhírű kalocsai fűszerpaprika tájkörzetben folytatódott. a szakemberek felkeresték a miskel egyetértés, és a dunaszentbenedeki új hajnal termelőségvetkezeteket, ahol nagyüzemi művelésben „vizsgálják,, az új magyar fűszerpaprika fajták.

vitára a kalocsai fűszerpaprika és konzervipari vállalatnál kerül sor. itt a kutatók ismertették a gyakorlatban bemutatott új paprikafajták tulajdonságait. a résztvevők egyetértettek abban, hogy a jelenlegi köztermesztésben levő fajták leváltására a korán érő, gépesíthető fajták a legalkalmasabbak. a mostaniak ugyanis későn és szakaszosan érlelik be a csöveket, ami rendkívül bonyolultá teszi a betakarítást és sok kézi munkaerőt igényel. az elhangzottakból az is kitűnt, hogy a meglévő fajták minőségével sem gazdálkodnak okosan. az örlemény színét, minőségét ugyanis nagymértékben befolyásolja a leszedett csövek utóérlelése. ehhez nem mindenütt rendelkeznek megfelelő tárolókkal, s a ma még gyakori „ömlesztett,, tárolás színvesztéssel jár.

a legújabb hibridek rövidesen köztermesztésbe kerülnek. jelenleg négy új fajta magját szaporítják az intézetben./mti/

--

bb. 42. megkezdődött a burgonyaszedés somogyban

vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 4.

az ország egyik legnagyobb burgonyatermelő megyéjében somogyban megkezdődött az idei termés betakarítása. elsőnek a topónári „egyesült erő,, termelőségvetkezet száz holdjáról kezdték szedni a kisvárdai rózsafajtájú burgonyát. az átlagtermés igen jónak - holdanként száz mázsának - ígérkezik./mti/

--

42 17

- 31 -

bb. 43. ortopédiai vándorgyűlés pécssett

vid-kz/gy/cz

1969. szeptember 4.

a magyar ortopéd társaság pécssett tartja 5. vándorgyűlését. központi témája egy elterjedt, súlyos betegség - csípőízület porckopásos megbetegedésének - megelőzése és gyógyítása. a két-napos tudományos ülésen a hazánkban működő ortopéd- orvosok háromnegyed részt vesz, s harminchárom előadás hangzik el a mozgásszervek csontozatában jelentkező növesi vagy sérülési szabálytalanságok gyógyításával kapcsolatban. pécssett 1966-ban állították fel az ország harmadik ortopédiai klinikáját és a vándorgyűlés résztvevői tanulmányozzák a klinika munkáját, az itt bevezetett új megelőzési eljárásokat és kezelési módszereket.

a vándorgyűlésen résztvevő orvosok csütörtökön a pécsi orvostudományi egyetem új klinikai tömbjében kezdték meg a tanácskozá- sukat. a vendéglátó egyetem tanácsa nevében dr. boros béla rek- tor köszöntötte a vendégeket, majd dr. barta ottó egyetemi tanár, az ortopédiai klinika igazgatója nyitotta meg a vándorgyűlést. e- zen a napon került sor a magyar ortopéd társaság közgyűlésére is, amelyen a vezetőség beszámolt a legutóbbi közgyűlés óta folytatott tevékenységéről és új vezetőséget választottak. a pécsi orvostudo- mányi egyetem tanácsa fogadást adott a vándorgyűlés előadói és az ortopéd társaság vezetői tiszteletére, s ezen megjelentek ba- ranya megye és pécs város közeleti vezetői is.

a vándorgyűlés alkalmából a budapesti gyógyászati segédesz- közök gyára kiállítást rendezett, amelyen - egyebek között - bemutatták az ortopédiai és protetikai kutatás-kísérlet új ter- mékeit./mti/

--.

bb. 50. elektronmikroszkópikus konferencia balatonszéplakon

vid-kz/mné/gy/cz

1969. szeptember 4.

a magyar tudományos akadémia mérés-technikai és automatizálá- si tudományos egyesületének rendezésében háromnapos elektron- mikroszkópikus konferencia kezdődött csütörtökön a nehézipari minisztérium balatonszéplaki üdülőjében. a tanácskozáson - négy szekcióban - több mint 50 előadás hangzik el./mti/

--.

- 32 -

16.05.00

16.05.00

bb. 44. gyorsjavítás 24 órán belül - a bőv-ön is felvesz rendelé- seket a javszer

t sl/tné/le/gy/cz

1969. szeptember 4.

a fővárosi javító- és szerelő vállalat az idei bőv-ön sokfajta szolgáltatásáról és azok kibővítéséről tájékoztatja látogatóit. a csütörtöki sajtóbemutatón békési dezső, a vállalat igazgatója elmondta, hogy a vásár 30/a számú pavilonjában felvesznek rende- léseket s állandó tanácsadó ügyeletet tartanak. a fűtési idény kö- zelede miatt most különösen sok gázszereelési munkára számítanak, s erre fel is készültek. a fűtési idény kezdetétől magyar utcai szervizük minden nap, vasárnap is 7 órától 22 óráig tart ügye- letet s a bejelentett hibákat 24 órán belül kijavítják. ha a ja- vítás hosszabb ideig tart, úgy a rendelőknek cserekészüléket ad- nak.

szinte valamennyi szakmára kiterjesztették a gyorsjavító szolgálatot, amellyel főleg a nyugdíjas szakembereket bízzák meg. a vállalat jelenleg 250 nyugdíjast foglalkoztat s havonta körülbe- lül ezer megrendelésnek tudnak eleget tenni. minden egyéb lehetősé- get is felhasználnak, hogy szolgáltatásaik körét kibővíthessék és a munkát javíthassák, gyorsíthassák. a tavalyi 100 millióval szem- ben az idén 130 millió, jövőre pedig már kerekén 200 millió forint értékű munkát akarnak végezni. a munkaerőhiány természetesen en- nél a vállalatnál is érezteti hatását, most azonban új munkaerő- forrást találtak. mivel a rendelkezések értelmében a mezőgazdasági termelősövetkezetek felszámolják budapesti melléküzemágaikat, az itt dolgozók egy részét átveszi a javszer. eddig 150 ilyen szak- ember kapcsolódott be a vállalat munkájába, számuk azonban az év végéig ennek öt-hatszorosára nő.

a javszer 1970 január 1-től új szolgáltatási formát vezet be, mégpedig havi átalányért vállal garanciális javításokat. havi 20-40 forint befizetése esetén a vállalat bármikor díjtalanul kijavítja majd az elektromos vezetékeket, kapcsolókat, víz- és gázvezetékeket, csaptelepeket, elvégez különféle épületgépészeti munkákat./mti/

--.

- 33 -

16.15.00

14.02.

bb. 66. magyar államférfiak részvétlávirata ho si minh elhunya
alkalmából

mm/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

Le duan elvtársnak, a vietnami dolgozók pártja központi bizottsága első titkárának,
ton duc thang elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság alelnökének,
pham van dong elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság kormánya elnökének,
truong chinh elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság nemzetgyűlése állandó bizottsága elnökének,

h a n o i

kedves elvtársak!

fájdalommal és megrendüléssel értesültünk ho si minh elvtársnak, a vietnami demokratikus köztársaság elnökének, a vietnami dolgozók pártja elnökének, a vietnami nép szeretett vezetőjének, a nemzetközi munkásmozgalom kimagasló harcosának elhunytáról.

ho si minh elvtársnak, a vietnami nép hí fiának, az indokinaí kommunista párt és a vietnami dolgozók pártja megalapítójának élete elválaszthatatlanul egybeforrott a vietnami népnek a szabadságért és függetlenségért, az ország felemelkedéséért és boldogabb jövőjéért vívott harcával. ho si minh elvtárs, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalom kimagasló személyisége volt, aki internacionalistaként szilárd elvhűséggel, fáradhatatlanul harcolt a kommunista és munkáspártok, a szocialista országok egységéért, a népek barátságáért. ho si minh elvtárs élete és harca örök példaképpül szolgál valamennyi forradalmárnak vietnamban és az egész világon.

e nehéz órákban ismételten kinyilvánítjuk internacionalista szolidaritásunkat az amerikai imperializmus ellen hősiiesen harcoló vietnami néppel. meggyőződésünk, hogy a testvéri vietnami nép a ho si minh elvtárs által megjelölt uton győzelemre viszi észak megvédését, dél felszabadítását, a haza békés egyesítését.

/folyt. köv./

- 34 -

1705

ob. 66. / magyar államférfiak... 1. folyt./ gy

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága, a magyar népköztársaság elnöki tanácsa, a forradalmi munkás-paraszt kormány, az országgyűlés, egész népünk nevében mély részvétűnket fejezzük ki önöknek, a testvéri vietnami népnek, nagy barátunk és harcostársunk, ho si minh elvtárs elhunya alkalmából. osztozunk megrendülésükben és gyászukban. a magyar kommunisták, népünk örökre megőrzi ho si minh elvtárs elmékét.

budapest, 1969. szeptember 4.

kádár jános,
a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára

losonczi pál,
a magyar népköztársaság elnöki tanácsának elnöke

fock jeno,
a forradalmi munkás-paraszt kormány elnöke

kállai gyula,
az országgyűlés elnöke

x x x

péter jános, a magyar népköztársaság külügyminisztere táviratban fejezte ki részvétét nguyen duy trinh-nek, a vietnami demokratikus köztársaság külügyminiszterének.

a hazafias népfront elnöksége a hazafias népfront országos tanácsának nevében kállai gyula elnök és erdei ferenc főtitkár a vietnami hazafias front központi bizottságának elnökségéhez intézett részvétláviratot.
/mtl/

..

- 35 -

1710

bb. 45. egyházi vezetők látogatása a budapesti történeti múzeumban
k gj-fe/tm/zs/gy/cz 1969. szeptember 4.

Antos Jánosnak, a fővárosi tanács vb elnökhelyettesének meghívására csütörtökön több egyházi vezető személyiség látogatott el a budapesti történeti múzeumba. Jelen volt Prantner József államtitkár, az állami egyházügyi hivatal elnöke is. A vendégek megtekintették a „Fővárosunk ezer éve”, című kiállítást és több más emléket.

A látogatáson és az azt követő fogadáson részt vett dr. Bánk József, megyés püspök, dr. Szabó Imre püspök, apostoli kormányzó, dr. Kisberk Imre püspök, apostoli kormányzó, dr. Beresztóczy Miklós prépost, dr. Horváth Richárd templomigazgató, dr. Káldy Zoltán evangélikus püspök, szamosközi István református püspök, dr. Beneschofsky Imre országos vezető főrabbi, dr. Seifert Géza, a miok elnöke és a magyar egyházak más budapesti vezető személyisége.

A kiállítás megtekintése után a vendégek szívélyes beszélgetést folytattak a látottakról./mtl/

..

b. 46. emlékünnepe Sopronban a tanácsköztársaság mártírjainak emlékműveinél

vid-ká/gy/cz 1969. szeptember 4.

Ötven évvel ezelőtt Sopron és Kőhida között, megrendezett „szökés”, közben az ellenforradalmi banditák agyonlőtték Kellner Sándort a tanácsköztársaság soproni városi és megyei feljogosított kormánybiztosát. Az évforduló napján csütörtökön délután emlékünnepeket és koszorúzást rendeztek a május 1. téren levő Kellner szobornál. Az ünnepségen résztvettek a helyi állami és párt, valamint társadalmi és tömegszervezetek képviselői, a mártír nevét viselő munkásőrzászlóalj és utőrőcsapat tagjai. Koszorúzási ünnepséget tartottak a Sopron és Kőhida között levő Kellner-ligeti emlékműnél, ezenkívül Bors László propaganda és sajtóbiztos, Entzbruder Dezső soproni megye katonai biztosa és Kmupp Gábor városi biztos emlékműveinél./mtl/

..

- 36 -

18.30 64c 1710

F!

bb. 48. rendelésfelvétel vállalat par

a lakástextil

t sz/tné/le/gy/cz

szeptember 4.

- a városi ligeti szabású kiállítására egymilliárd forint és méter butorszövetet, millió négyzetméternél szórakoztatónak és kovács

Hidalgó:

szept. 4. : 37. lap

tkezik nagyobb-mely több mint millió négyzet-nyezet, 2 mil-négyzetméter mű-tájékoztatón

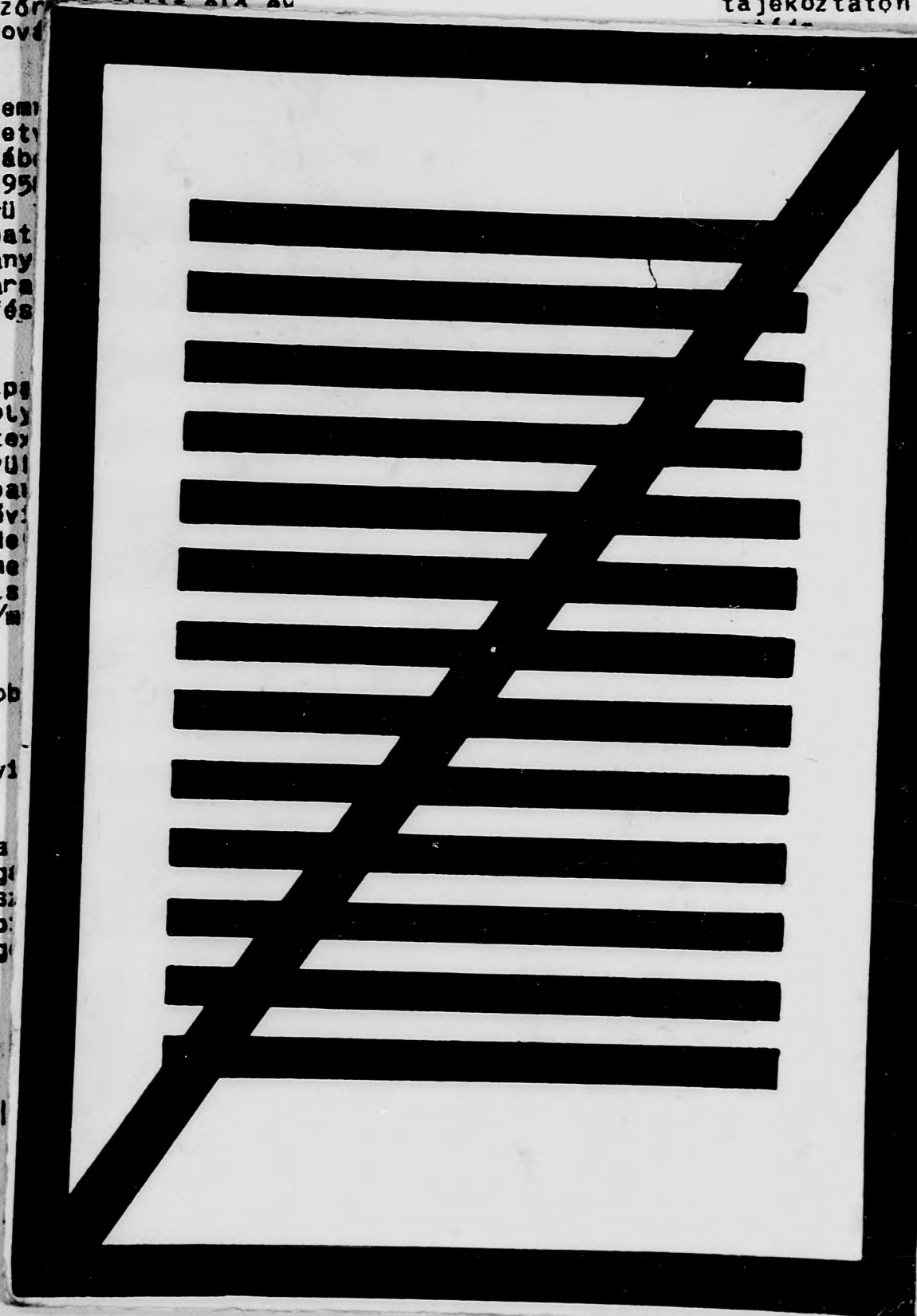
le-
het-
tár-
1951
rú-
hat-
any-
ar-
fés

ip-
oly-
ter-
vül-
pal-
év-
de-
me-
is-
/m

bb

vi

a-
g-
sz-
p-
g-

n-
át-
e-
t-

irt-
i-
a-
-
-
-
teni.

ó-

le-
-
kem-

bb. 45. egyházi vezetők látc
k gj-fe/tm/zs/gy/cz

hantos jánosnak, a fővá
hívására csütörtökön több
el a budapesti történeti mu
államtitkár, az állami egyt
megtekintették a „fővárosi
más emléket.

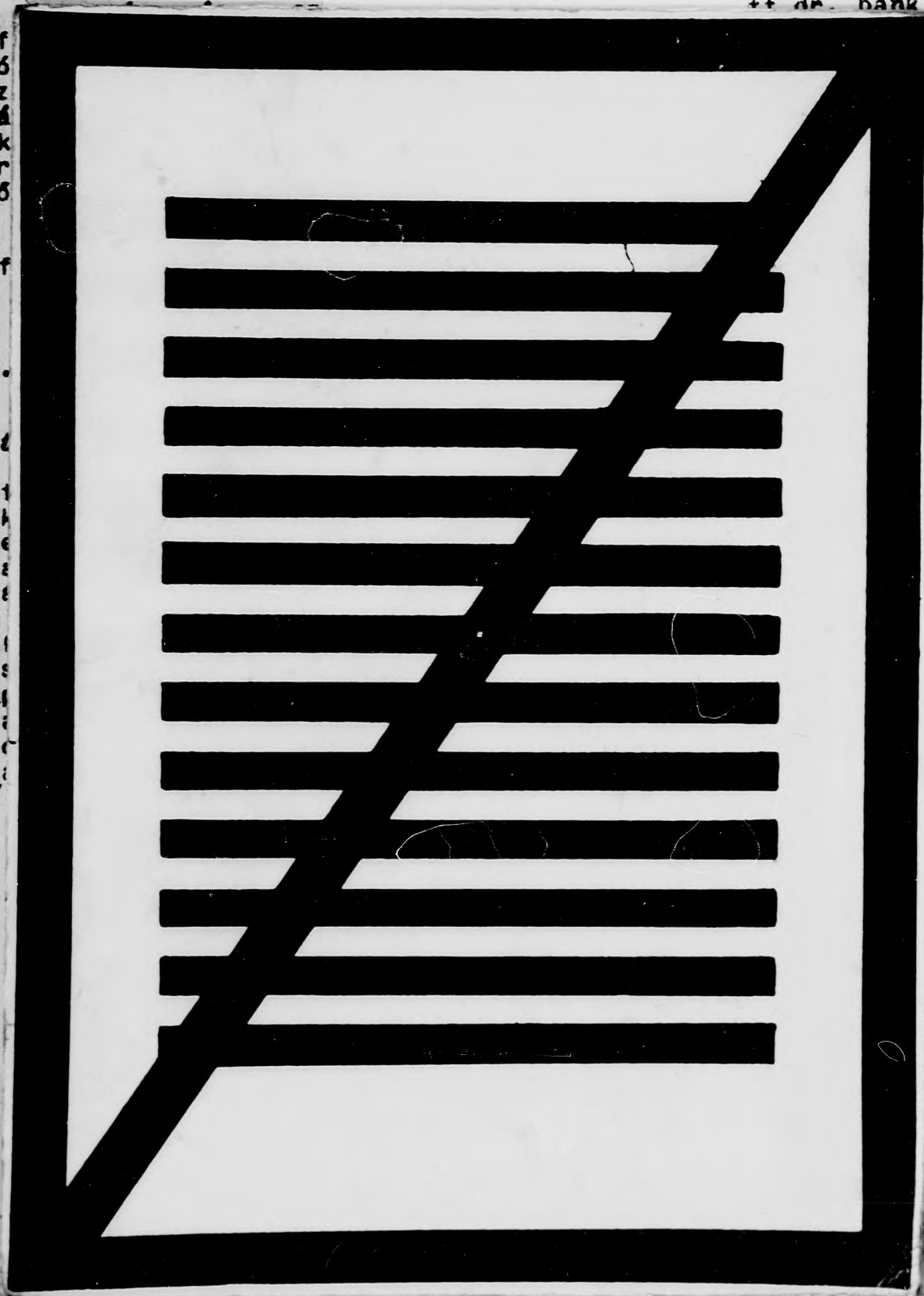
a
józsef
mányzó
beresz
dr. ká
püspök
seifer
vezető

a
tést f

b. 46.

vid-ká

81
„szök
kellne
teljhe
délute
téren
lyi át
képvis
rócsaj
kőhidi
lászló
gye ki
/mti/

F1
Hidalg:
Szept. 4.: 37. lapp

i muzeumban

ember 4.

esének meg-
látogatott
józsef
vendégek
ist és több

++ dr. hánk

bb. 48. rendelésfelvétel 1970-re - tájékoztató a lakástextil
vállalat pavilonjában

t sz/tné/le/gy/cz

1969. szeptember 4.

- a városligeti vásárvárosban először jelentkezik nagyobb-
szabású kiállításával a lakástextil vállalat, amely több mint
egymilliárd forint értékű terméket, köztük 3,2 millió négyzet-
méter butorszövetet, 3,1 millió négyzetméter szőnyeget, 2 mil-
lió négyzetméternél több takarót és 1,2 millió négyzetméter mű-
szőrmét állít elő évente - mondta a csütörtöki tájékoztatón
kovács lászló, a lakástextil vállalat vezérigazgatója.

a kiállítás áttekintést nyújt arról, mit kínál a kereskede-
lemnek, a vevőknek nyolcezer féle gyártmány-változata közül.
hetvenkét féle butorszövet, 564 féle változatát, 2 600 féle min-
tából válogatták ki, a 19 féle takaró 45 minta- és színváltozatát
1958 mintát tartalmazó kollekciónál hozták el. bemutatnak ujsze-
rű nyüstös butorszövetet, acrílszálból készült, könnyen tisztít-
ható molymentes butorkárpitot, lángmentes szőnyeget és függöny-
anyagot, domborhatású és más faliszőnyeget és újdonság az ó-
arany és barna színösszeállítású, palmira néven bemutatkozó
fésűsgyapju veturszőnyeg.

a lakástextil vállalat sajtótájékoztóját megelőző butor-
ipari sajtókonferencián az újságírók éppen azt hiányolták, miért
olyan szegényes a butorok kárpitanyagainak választéka. a lakás-
textil vállalat bemutatója éppen azt kívánta igazolni, hogy bő-
vül a választék és e téren a jövőben várhatóan kevesebb lesz a
panasz. emellett szól, hogy valamennyi bemutatott termék 1970.
évi szállítására a kereskedelemtől felvesznek, sőt várnak ren-
deléseket. a vállalat vezetői arra számítanak, hogy teljes ter-
melésüknek belföldön forgalomba kerülő 76 százalékát ha nem
is teljes egészében, de jó részben a vásáron sikerül értékesíteni.
/mti/

--

bb. 54. a lengyel kemping és karaván szövetség delegációja siófok
fokon

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 4.

rygielski edmund, a lengyel turista intézmény igazgatója,
a kemping és karaván szövetség elnöke vezetésével héttagú dele-
gáció érkezett a balaton „fővárosába, „siófokra. a baráti or-
szág idegenforgalmi szakemberei megtekintik a balaton-parti kem-
pingtáborokat és tárgyalásokat folytatnak a két ország ide-
genforgalmi kapcsolatainak elmélyítéséről./mti/

--

- 38 -

1718

bb 51. huszmillió forint értékű szőlőprés a háztáji gazdaságoknak

vid-k/mné bh -cz

1969. szeptember 4.

huszmillió forint értékű szőlőfeldolgozó kisgépet készített, illetve készít a háztáji gazdaságok részére az idén a szombathelyi mezőgazdasági gépgyár. egész szőlősajtoló családot fejlesztettek ki. a legkisebb 12 literes, a legnagyobb 175 literes. hamarosan megkezdik egy „szupermini”, típus gyártását is. ez az 5 literes prés főképpen laboratóriumi célokat szolgál, de jól használhatják azok a városi lakók is, akik kis lugasokról szüretelnek. a következő időszak fejlesztési tervében szerepel egy olyan 250 literes háztáji szőlőprés is, amely villamos és kézimeghajtással egyaránt működtethető, a törköly süritésre is alkalmas lesz./mtl/

--

bb 55. az első félévi gazdálkodásról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács

vid fm bh -cz

1969. szeptember 4.

az első félévi gazdálkodásról tárgyalt csütörtöki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács. megállapította, hogy a tanácsok és vállalatok, intézményeik jól kihasználják a nagyobb önállóságból eredő lehetőségeket, és ezáltal kedvezőbbek a társadalmi fogyasztás színvonal-növelésének pénzügyi fedezetel. a szabolcs-szatmár megyei tanácsok például ebben az évben - a költségvetési összeget és a fejlesztési alapot figyelembevéve - körülbelül 1,5 milliárd forinttal gazdálkodnak. ennek az összegnek helyi erőforrásokból származó időarányos bevételi tervét nemcsak teljesítették, hanem 6 százalékkal túlteljesítették s ezt az összeget az előző év azonos időszakához képest 62 millióval növelték. örvendetes jelenség, hogy a tanácsi vállalatok jobb gazdálkodása révén keletkezett tiszta nyereség utáni befizetések 135 százalékkal emelkedtek. ez 23 millió forintot jelent; csupán a többlet majdnem száz kettőszoba-konyhás lakás építési költségét fedezi.

a tanácsok és gazdálkodó szervek időarányosan teljesítették kiadási előirányzataikat is. a tanácsülés nem találta kielégítőnek egyes vállalatok, intézetek bér- és létszámgazdálkodását. néhány helyen indokolatlan bérmegetakarítások jelentkeztek. a tanácsülés határozatot hozott, amelynek értelmében felelősségre vonják azokat a vezetőket, akik nem használják ki az évközi bérfejlesztési lehetőséget. elhatározták azt is, hogy a költségvetési összeg és a fejlesztési alap felhasználásában mutakozó év végi megetakarítások nagyobb részét fordítják a tanácsi építőipari kapacitás bővítésére./mtl/

--

16.50 bh

1428

- 39 -

bb 51. huszmillió forint értékű szőlőprés a háztáji gazdaságoknak
vid-k/mné bh -cz 1969. szeptember 4.

huszmillió forint értékű szőlőfeldolgozó kisgépet készített, illetve készít a háztáji gazdaságok részére az idén a szombathelyi mezőgazdasági gépgyár. egész szőlősajtoló családot fejlesztettek ki. a legkisebb 12 literes, a legnagyobb 175 literes. hamarosan megkezdik egy „szupermini” típus gyártását is. ez az 5 literes prés főképpen laboratóriumi célokat szolgál, de jól használhatják azok a városi lakók is, akik kis lugasokról szüretelnek. a következő időszak fejlesztési tervében szerepel egy olyan 250 literes háztáji szőlőprés is, amely villamos és kézimeghajtással egyaránt működtethető, a törköly sűrítésre is alkalmas lesz./mti/

--

bb 55. az első félévi gazdálkodásról tárgyalt a szabolcs-szatmár megyei tanács
vid fm bh -cz 1969. szeptember 4.

az első félévi gazdálkodásról tárgyalt csütörtöki ülésén a szabolcs-szatmár megyei tanács. megállapította, hogy a tanácsok és vállalatok, intézményeik jól kihasználják a nagyobb önállóságból eredő lehetőségeket, és ezáltal kedvezőbbek a társadalmi fogyasztás színvonal-növelésének pénzügyi fedezetel. a szabolcs-szatmár megyei tanácsok például ebben az évben - a költségvetési összeget és a fejlesztési alapot figyelembevéve - körülbelül 1,5 milliárd forinttal gazdálkodnak. ennek az összegnek helyi erőforrásokból származó időarányos bevételi tervét nemcsak teljesítették, hanem 6 százalékkal túlteljesítették s ezt az összeget az előző év azonos időszakához képest 62 millióval növelték. örvendetes jelenség, hogy a tanácsi vállalatok jobb gazdálkodása révén keletkezett tiszta nyereség utáni befizetések 135 százalékkal emelkedtek. ez 23 millió forintot jelent; csupán a többlet majdnem száz kettőszoba-konyhás lakás építési költségeit fedezi.

a tanácsok és gazdálkodó szerveik időarányosan teljesítették kiadási előirányzataikat is. a tanácsülés nem találta kielégítőnek egyes vállalatok, intézetek bér- és létszámgazdálkodását. néhány helyen indokolatlan bérmegettarítások jelentkeztek. a tanácsülés határozatot hozott, amelynek értelmében felelősségre vonják azokat a vezetőket, akik nem használják ki az évközi bérfejlesztési lehetőséget. elhatározták azt is, hogy a költségvetési összeg és a fejlesztési alap felhasználásában mutatkozó év végi megettarítások nagyobb részét fordítják a tanácsi építőipari kapacitás bővítésére./mti/

--

16.50 bh

H20

- 39 -

bb 52. közvetlen plackutatást végez, kereskedelmi kapcsolatokat épít, a helyszínen árusít a pamutnyomó - tájékoztató a bőv-ön

t sz/tné je bh -cz

1969. szeptember 4.

a pamutnyomóipari vállalat önálló vásári pavilonjában dr. tatár józsef, a vállalat gazdasági igazgatója csütörtöki sajtótájékoztatóján elmondotta, hogy bár termékeik kétharmad részét 80 országba exportálják, fontosnak tartják, hogy a legstabilabb, a hazai piac igényeit messzemenően elégítsék ki és közvetlenebb kapcsolatot teremtsenek a hazai vásárlókkal, felhasználókkal, kereskedelmi szervekkel. ezt a célt jól szolgálja az őszi vásár. a hatszáz négyzetméter alapterületű 24-es pavilon egyharmad részében helyezték el azokat a pamut, selyem, kasmíret, polyeszter, flanel és más nyomottminta, valamint egy-színű anyagokat, amelyek 400 változatát a helyszínen is árusítják, a szivárvány áruházzal kezelésében berendezett boltban. tartalé-
koltak alapanyagot és szükség esetén a keresett mintákat után-nyomják.

a pavilon középső és baloldali részében a jövő évben forga-lomba kerülő új gyártmányok és újmintázatu kelmék láthatók. ilye-nek a minta készítő anyagok is, amelyek alapanyaga a magyar viscosa gyár kísérleti kötszövő üzemében készül. ebből a jövő évben kétmillió métert hoznak forgalomba és kapható lesz méter-áruként is, míg eddig a kötszövőgyárak kizárólag maguk dolgozták fel, konfekcionálták az általuk előállított kelmét.

a vásár idejére kiköltözött a pavilonba a vállalat budaprint kereskedelmi irodája, hogy itt tárgyaljon és kössön üzleteket a kis- és nagykereskedelemmel, a konfekció-gyárakkal a jövő évi szállításokról. mivel filmnyomott kelmékből még mindig nem tudnak elegendőt gyártani, tovább tárgyal arról is, hogy a kereske-delemmel együttműködve, közös anyagi erőforrásból szerezzenek be újabb filmnyomó gépeket./mtl/

17.00 bh ke AH

--

- 40 -

bb. 49. rubens olajvázlata, leonardo rajzai a szépművészeti mu-
zeum kiállításain

t ol/hné/zs/gy/cz

1969. szeptember 4.

a közeljövőben budapesten összeülő 22. nemzetközi művészet-történeti kongresszus alkalmából két nagyobb szabású kiállítást rendez a szépművészeti múzeum. a szombaton nyíló tárlatok anya-gáról dr. garas klára főigazgató és katonáné dr. czobor ágnes, a kiállítások rendezője tájékoztatta csütörtökön a sajtó munka-társait.

a bemutatásra kerülő, kincset érő műalkotások egy része csak az utóbbi időben került a szépművészeti múzeum birtokába, más részét a restaurátorok értő keze emelt ki az ismeretlenségből, ismét mások szerzőjét nemrég határozták meg a tudományos kutatók. „rejtett kincsek”, tárlata több mint száz képet mutat be, közü-lük több új szerzemény ezuttal szerepel első ízben a nagyközön-ség előtt. az olasz festmények sorából kiemelkedik egy sienná-ban készült 15. századi eredeti arany háttérű madonna-kép, ame-lyet - liberale da verona alkotásaként - nemrég még mint elveszett művet publikáltak. a reneszánsz mestereket egyebek között jacopo tintoretto képviseli, egy doget ábrázoló képmásával. az olasz ba-rokk képek közül különösen figyelemreméltók guido reni, salvator rosa, valerio castello mesteri portréi és kompozíciói. szép szá-mal szerepelnek francia, német és holland mes_terek munkái, s a gazdag flamand anyagból kiemelkedik rubens egy eddig még nem publikált, ki nem állított olajvázlata, a „st. justus csodája,,.

a szépművészeti múzeum legszebb rajzaiból utoljára 1956-ban rendeztek kiállítást. a mostani tárlaton a gondosan válogatott 200 lap között sok olyan rajz szerepel, amely annakidején még ismeretlenül lappangott a gyűjteményben. az utolsó másfél évtized intenzív tudományos kutatómunkájának köszönhető, hogy a budapes-ti rajzanyagban kiváló mesterrajzok alkotóinak nevét sikerül azo-nosítani. a rajzok egy része azonban még ismeretlen és publiká-latlan, s így azokat a külföldi szakemberek is csak a kongress-zus alkalmából, a most nyíló bemutatón ismerhetik meg. az anyag legértékesebb darabja leonardo da vinci három rajza, - ezek a mester kivételes rajzművészetében is a legjelentősebb lapok közé tartoznak.

/folyt. köv./
17.05/gy

ke AH

- 41 -

bb. 49. /rubens olajvázlata.... folyt./ gy

szó esett a sajtótájékoztatón még egy tervezett bemutatóról: leonardo lovasszobrát szeptember 14-től egy héten át láthatják a kongresszus résztvevői - és a közönség is. az egész világon először a magyar fővárosban adódik alkalom arra, hogy ezt a lovasszobrot együtt állítsák ki azokkal a leonardo műveinek tartott, csak a lovat ábrázoló szobrokkal, amelyek egyikét a new-yorki metropolitan muzeumból, másikat pedig egy dublini magángyűjtőtől kapja kölcsön ez alkalomra a szépművészeti múzeum. a bemutató nem titkolt célja: a kongresszus résztvevőitől várják annak eldöntését, hogy a három mű közül melyik az eredeti./mti/

bb. 56. „várományos,, városok képviselőinek tanácskozása

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 4.

a hazafias népfront borsod megyei bizottsága mellett működő településpolitikai szakbizottság csütörtökön szerencsen tanácskozás rendezett azoknak a községeknek párt-, állami és tömegszervezeti vezetői részére, amelyek a regionális fejlesztés alapján „várományosai,, a városi címnek. mezőkövesd, szerencs, edelény és sajtószentpéter vezetői megvitatták azokat a módszereket, lehetőségeket, amelyekkel már most is élni tudnak s felkészülnek a városi szintű feladatok megoldására.

a szerencsi községi vezetők többek között elmondták, hogy az egykori rákóczi-várban társadalmi összefogással hogyan hozták létre a külföldön is ismert levelezőlap- és ex libris-gyűjteményt, hogyan szervezték meg a társadalmi segítséget a település közművesítéséhez, milyen módon élnek az ottani ipari üzemek segítségével. a távlati fejlesztési terveket kamara-kiállításon mutatták be a résztvevőknek, s azt is elmondták, hogy jövőre új, többszintes lakóházak építésével adnak városias jellegűt a nagyjából földszintes házakból álló településnek./mti/

bb. 59. az ndk-ba utaztak a békéscsabai társastáncosok

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 4.

a békéscsabai megyei művelődési ház társastánc-klubjának 14 tagja - a cottbusi társastánc klub meghívására - csütörtökön az ndk-ba utazott. a csabai táncosok egyhetes ott tartózkodásuk idején részt vesznek az ndk megalakulásának 20. évfordulójára alkalmából rendezendő ünnepeken. cottbusban, berlinben és drezdában tartanak bemutatót./mti/

17.16/SZU H 173°

- 42 -

bb. 57. vízvezeték 270 hajdusági szövetkezeti majorban

vid-kz/mné/gy/cz

1969. szeptember 4.

több mint 60 termelőszövetkezet elnökeinek és egészségügyi felelősének részvételével rendezett tanácskozást csütörtökön a hajduböszörményi béke termelőszövetkezetben a magyar vöröskereszt hajdu-bihar megyei szervezete és a hajdusági tsz-ek területi szövetsége. mint a tanácskozáson rámutattak a megye közös gazdasági megerősödésükkel párhuzamosan mind nagyobb figyelmet fordítanak az egészségügyi követelmények kielégítésére. jelenleg már a megye 270 termelőszövetkezet majorjában és tanyaközpontjában látják el az ott dolgozókat vezeték ivóvízzel. ugyanezeken a helyeken zuhanyzókat, mosdókat, pihenőket alakítottak ki. a tanácskozást vendégül látó béke termelőszövetkezetben nemrégiben készült el az üzemi konyha és ebédlő, ahol naponta 150 személynek szolgálnak fel meleg ételt./mti/

bb. 60. évadnyitó társulati ülés a békés megyei jókai színházban

vid-fm/gy/cz

1969. szeptember 4.

a békés megyei jókai színház csütörtökön tartotta évadnyitó társulati ülését, amelyen résztvett többek között enyedi g. sándor, a megyei pártbizottság titkára és such jános, a békéscsabai városi pártbizottság első titkára. miszlay istván, a színház új igazgatója ismertette a műsortervet. az új színlévadban hat prózai és hat zenés bemutatót tartanak. színpadra viszik shakespeare sok hűhó semmiért, molnár ferenc játék a kastélyban című vígjátékát, darvas józsef szakadék, raffai sarolta diplomások című drámáját, shaw szent johanná-ját és achard a bolond lány című krimi-komédiáját. az új évad tervei között romániai és jugoszláviai vendégszereplés, továbbá kamaraszínház létrehozása is szerepel. a színház igazgatója bemutatta a társulat új tagjait, közöttük sándor jános főrendező, és bejelentette, hogy az új évadot október 10-én raffai sarolta diplomások című rájájának előadásával nyitják meg békéscsabán. az első tájbemutatót pedig október 11-én tartják, ez alkalommal magnier-szenes-nádas mona marie mosolya című zenés vígjátékát viszik színre./mti/

- 43 -

17.16/SZU H 173°

bb 58. nemzetközi üzemi vizsgádzalkodási gépbemutató török-szentmiklóson

vid-kz/mné szb -cz

1969. szeptember 4.

a magyar agrártudományi egyesült talajtani társaságának kétnapos vándorgyűlésén részvevő több mint 450 hazai és külföldi szakember csütörtökön az országoshírű törökszentmiklósi arany kalász termelőszövetkezetbe látogatott el. az itt megrendezett kiállításon 10 hazai üzem, továbbá osztrák, angol, dán, olasz és szovjet gyárak speciális üzemi vizsgádzalkodási gépeit tanulmányozták a szakemberek. ezen a kiállításon szerepelt először nyilvánosság előtt a karcagi általános szerelő ktsz önjáró esztető berendezése. a kiállított gépeket szakemberek ismertették a résztvevőkkel. /mti/

--

bb 61. megnyílt a koppenhágai magyar erősáramu kiállítás

i sb/mm szb -cz

1969. szeptember 4.

a transelektro-hoz érkezett jelentés szerint csütörtökön koppenhága központjában, a technika házában megnyílt a transelektro külkereskedelmi vállalat termékbemutató kiállítása, amelyen 16 magyar iparvállalat gyártmányait vonultatja fel. dániában ez az első magyar erősáramu kiállítás. a dániai szakemberek és importőrök különösen nagy érdeklődést tanúsítottak a vbkm üzemekben gyártott kapcsolók, motorok, kábelek és generátorok iránt. a kiállításon sok érdeklődőt vonzottak a pápai elekthermax gyár, a jászberényi hűtőgépgyár és a hajdusági iparművek háztartási kisgépei is. a koppenhágai kiállítás az első állomása a transelektro skandináviai árubemutató körútjának, ugyanis szeptemberben oslóban, majd göteborgban is bemutatják a magyar erősáramu termékeket. /mti/

--

bb 62. művészklub miskolcon

vid-fm szb -cz

1969. szeptember 4.

miskolc megyei jogú város tanácsa a helyi művészeti csoportok vezetésével együttesen művészklubot létesített a miskolci galériában. a képző- és építőművészeket, írókat, újságírókat, színművészeket tömörítő klub helyiségeiben rendszeresen tartanak majd filmbemutatókat, vitaesteket, s olyan megbeszéléseket, amelyeken a különböző művészeti ágak egymásra hatását, együttműködését beszél meg. /mti/

--

-44-

bb 53. a helyes gazdaságpolitikát, a gazdasági reform eredményeit tükrözi az idei budapesti őszi vásár - várkonyi péter sajtótájékoztatója

t sz-sl/j je bh -cz

1969. szeptember 4.

a budapesti őszi vásár pénteki ünnepi megnyitójára előtt, csütörtök délután a városligeti mátyás-pincében a vásárigazgatóság fogadta a sajtórádió és a televízió képviselőit. a hungexpo nevében dr. vitéz andrás a bőv igazgatója üdvözölte a vendégeket, majd várkonyi péter, a kormány tájékoztatási hivatalának vezetője tartotta meg sajtótájékoztatóját.

- a tavalyi sikeres bemutatkozás után - mondotta - a pénteken megnyíló idei budapesti őszi vásár ismét az ipar, a kereskedelem és a fogyasztók nagy találkozója lesz. a vásáron 450 vállalat és ktsz mutatja be termékeit, de a vendégek találkoznak a bel- és külkereskedelmi vállalatok és a kéziparosok áruival is.

- a budapesti őszi vásárt első ízben 1968-ban, az új gazdaságirányítási rendszer bevezetésének évében rendezték meg, és a reform egyik nagyon lényeges célját szolgálja. azt, hogy a vevők a szocialista piacon legalább egyenrangú helyzetben legyenek az eladókkal. e feladatot természetesen nem lehet egyik napról a másikra megoldani, de elmondhatjuk, hogy ez a törekvés erősödött, s ennek egyik kifejezője mindaz, amit itt az idei őszi vásáron is láthatunk. a múlt évi jó tapasztalatok alapján érthetően fokozódott az ipar és a kereskedelem érdeklődése a vásár iránt. a vásár méretei jóval nagyobbak, mint tavaly: 60 pavilonra, mintegy 50 000 négyzetméter kiállítási területre jelentették be igényüket a vállalatok.

- népgazdaságunkban a vevő érdeke szorosan összefonódik a termeléssel. a mi törekvésünk az anyagi javak olyan bőségének megteremtése, ami lehetővé teszi a dolgozó nép szükségleteinek teljes kielégítését. e cél megvalósításához elsősorban az szükséges, hogy figyelmünket az igényeknek és a szükségleteknek megfelelő termelésre összpontosítsuk. az itt kiállított termékek előállítói jogosan lehetnek büszkéek eredményeikre, és ez remélhetőleg találkozik a fogyasztók megelégedésével - ami egyúttal újabb ösztönzést ad a termelőknek.

- a vásár jellegéből adódóan a legrepresentatívabb kiállítás a könnyűipar vonul fel. hozzávetőlegesen 5000 termékféleséggel, közöttük számos újdonsággal jelentkezik. ugyanakkor bemutatnak és megvételre kínálnak a külkereskedelmi vállalatok a szocialista országokból importált néhány könnyűipari cikket is. pártunk és kormányunk gazdaságpolitikájának megfelelően tehát egészséges verseny alakul ki itt a vásáron is. a verseny azonban nemcsak a bel- földi fogyasztó megnyerését, a hazai vásárló igényeinek minél jobb kielégítését jelenti, hanem helytállást, versenyképességet a külföldi piacokon is.

/folyt. köv./

17.30/ny HZ 174

- 45 -

bb 53. / a helyes gazdaságpolitikát...1. folyt./ bh

- ez a vásár nemcsak az árucikkek széles választékát mutatja be, hanem közvéleménykutatás céljait is szolgálja. az egyes termékek nagyobb arányú kereslete megerősíti a termelés biztonságát, az érdeklődés pedig újabb áruk termelésére vagy a már forgalomban levő cikkek további javítására, tökéletesítésére hívhatja fel a figyelmet.

- számolva az importcikkek iránti érdeklődés további növekedésével, a jövőben a budapesti őszi vásárnak már nemzetközi jellege lesz, hogy a fogyasztási cikkek terén is tükrözze külkereskedelmi kapcsolataink fejlődését, mindenekelőtt a szovjetunióval és a többi kgst tagállammal, de a világ más országaival is, amelyek ilyen kölcsönösen előnyös kapcsolatokat óhajtanak kiépíteni velünk. ez reális, megvalósítható fejlesztési program, és úgy véljük, ha sor kerül a budapesti őszi nemzetközi vásár megrendezésére, főként a kgst, valamint a fejlődő országok számára válik majd lehetővé, hogy bemutassák közszükségleti és tartós fogyasztási cikkeiket.

- a holnap megnyíló budapesti őszi vásár pártunk és kormányunk helyes gazdaságpolitikai törekvéseit tükrözi. bizonyítja, hogy a gazdaágirányítási rendszer reformjának bevezetése óta eltelt másfél év alatt is nem lebecsülendő eredményeket ért el iparunk a dolgozók életszínvonalának emelését, életkörülményeinek javítását szolgáló termelőmunkában.

várkonyi péter tájékoztatója után a résztvevők megtekintették a kiállítást./mti/

..-

bb 64. megkezdődött a nemzetközi bauxitföldtani konferencia

t sb/j je bh -cz

1969. szeptember 4.

a bauxitvagyonnal rendelkező országok sorrendjében az első tíz között áll magyarország, s az utóbbi fél évszázadban a bauxitföldtani tudományokban is figyelemre méltó magyar iskola alakult ki. ez a körülmény, továbbá az, hogy a magyar állami földtani intézet most ünnepli alapításának 100. évfordulóját, sok külföldi szakembert vonzott az intézetben csütörtökön megnyitott nemzetközi bauxitföldtani konferenciára. öt világrész 24 országából többszáz tudós, kutató és gyakorlati szakember vesz részt a tanácskozáson, s 28 előadás meghallgatásával, megvitatásával összegezi a bauxitkutatások legújabb tudományos eredményeit, a konferencia hétfőn fejezi be munkáját, amelyről több nyelven megjelentetett könyvben számolnak be majd a tanácskozás rendezői./mti/

..-

- 46 -

bb 65. vietnami szolidaritási nagygyűlés gyöngyösön - kegyeletos megemlékezés ho si minhről

vid-fm szb -cz

1969. szeptember 4.

a vietnami demokratikus köztársaság kikiáltásának 24. évfordulója alkalmából csütörtökön vietnami szolidaritási nagygyűlést rendeztek gyöngyösön, az egyesült izzólámpa és villamosági Rt. félvezető- és gépgyárának üzemcsarnokában. az ünnepségen jelen voltak heves megye és gyöngyös város párt-, állami- és tömegszervezeti vezetői - élükön dr. tamás lászlóval, a megyei pártbizottság titkárával.

a nagygyűlés mintegy 1500 résztvevője megrendeléssel hallgatta az elnöklő skultéti jánosnak, a gyár igazgatójának azt a bejelentését, hogy ho si minh, a vietnami dolgozók pártjának elnöke, a vdk államfője meghalt, majd egyperces néma felállással adóztak a vietnami nép nagy fia, a legendáshírű „ho apó”, emlékének.

a nagygyűlésen harmati sándor, a magyar szolidaritási bizottság elnöke, az országos béketanács alelnöke mondott beszédet. megemlékezett ho si minh életéről és munkásságáról, ismertette azokat a nagyszerű eredményeket, amelyeket a vietnami nép ho si minh vezetésével elért.

hangsúlyozta, hogy ho si minh emléke, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalomban elért kimagasló eredményei méginkább köteleznek bennünket a szolidaritás ápolására, fokozott helytállásra a béke és a szocializmus ügye mellett.

a szolidaritási nagygyűlés résztvevői ho si minh elnök halála alkalmából részvétlétüket küldték a vdk, valamint a délvietnami köztársaság budapesti nagykövetségéhez.

a nagygyűlésről táviratot intéztek az amerikai egyesült államok budapesti nagykövetségéhez, amelyben követelték az imperialisták vietnami agressziójának megszüntetését. az országos béketanácsához intézett táviratban pedig kifejezésre juttatták szolidaritásukat vietnam hős népének szabadságharcával. /mti/

..-

-47-

db. 63. a kereskedelmi hálózat fejlesztésének elmaradása veszélyezteteti a lakosság ellátását - ülést tartott a kpvd sz központi vezetősége

t kf/kf/le/gy/cz

1969. szeptember 4.

csaknem két év munkáját, a szot és a kpvd sz legutóbbi kongresszusán hozott határozatok végrehajtását értékelte csütörtöki ülésén a szakszervezet székházában a kereskedelmi, pénzügyi és vendéglátóipari dolgozók szakszervezetének központi vezetősége.

Ligetfi László főtitkár szóbeli beszámolójában a legfontosabb problémák és feladatok hangsúlyozásával egészítette ki az elnökség írásos jelentését. a központi vezetőség elismerve a két év alatt elért nagyarányú fejlődést, hangsúlyozta, hogy nem lehetünk elégedettek az árúellátással, amelynek javulása egyenlően, egyes cikkek hiánya már szinte hagyományossá vált, s időnként hiánycikk lesz számos olyan áru, amely korábban bőségesen volt az üzletekben. az illetékes iparágaknak, üzemeknek jobban, gyorsabban kellene figyelniük és reagálniuk a piaci igényekre, hiszen a jelenleg tapasztalható ellátási problémák már a múlt év végén előrevetették árnyékukat.

a kereskedelem túlnövelte anyagi-technikai bázisát, az áruforgalom gyors növekedéséhez képest nem fejlődött megfelelően. jelenleg a bolti hálózat eladóterének minden négyzetméterére harminc százalékkal nagyobb forgalom jut, mint néhány évvel ezelőtt. örömet okoz például az elegáns, az idegenforgalmi igényeket kielégítő éttermek, szállodák gyarapodása, nem fejlődik viszont kielégítően a belföldi szükségleteknek megfelelő üzlethálózat. a reform bevezetése óta háttérbe szorult az üzemi vendéglátás tevékenysége is. megoldatlan az idény-szükségleteket ellátó kereskedelmi és vendéglátóhálózat problémája, mert az éves szinten megállapított jövedelemelvonási tényezők miatt ezek üzemeltetése nem gazdaságos.

a kereskedelmi dolgozók munkakörülményei sem javultak kielégítően, sőt a reform bevezetése óta az addig sem megfelelő ütemű fejlődés tovább lassult. egyes vállalatok türehtetlenül közbönsen kezelik, a nyereségre való törekvésnek rendelik alá a munkakörülmények javításával kapcsolatos feladatokat. a hálózatfejlesztési problémák nemcsak a kereskedelmet érintik. a szakszervezet vezetői szerint kellő fejlesztés hiányában a lakosság növekvő életszínvonala sem realizálható.

/folyt. köv./
17.09/gy
ke

- 48 -

bb. 63. / a kereskedelmi hálózat.... 1. folyt./ gy

Lehetővé kell tenni a szabad fejlesztési alapok koncentrációját, elsősorban társulások útján. állami preferenciákkal is segíteni kell olyan fejlesztést, amely az ellátás szempontjából fontos, de a vállalatnak nem előnyös.

a központi vezetőség megállapította, hogy a kereskedelem társadalmi megbecsülése a javulás ellenére sem felel meg a kívánalmaknak, a helyes elvek nem jelentkeznek a gyakorlatban. a kereskedelem megbecsülésének jobban kifejezésre kellene jutnia a kereseti színvonal emelkedésében, a munkakörülmények javulásában. a kereskedelem dolgozói túlterheltek, munkaidő beosztásuk hátrányos. súlyosbitja a helyzetet, hogy többségük nő, s nekik kevesebb a szabadidejük. a szakszervezet vezető testületi rendelkezések felülvizsgálatát, helyesli, ha e tekintetben nagyobb önállóságot kapnak a vállalatok. a szombat délutáni és a vasárnapi nyitvatartást azonban továbbra is központilag szükséges szabályozni, mert a szakszervezeti középszervek kevés segítséget kapnak a megyei irányító szervektől az e területen megmutató törvénysértések felszámolásához.

a tanácskozás figyelmeztetett arra, hogy a szocialista szektorok egymás közötti versenykapcsolatai erkölcsi szempontból nem minden esetben pozitívak. az anyagi érdekeltség nem mindig kedvez az erkölcsileg pozitív magatartás és vélemény kialakításának. az anyagi érdek mellett nehezebb előtérbe helyezni a fogyasztói érdeket, vagy az üzleti partnerrel való korrekt megállapodást. éppen ezért tartja egyik legfontosabb feladatnak a szakszervezet vezető testülete annak megoldását, hogy a vállalati érdekeltség ne lehessen ellentétes a fogyasztói érdekekkel. /mti/

bb. 70. kádár jános

tm/zs/gy/la

1969. szeptember 4.

az mszmp kb első titkára csütörtöki bemutató látogatáson fogadta zsamci bolodot, a mongol népköztársaság új magyarországi nagykövetét, aki a közelmúltban adta át megbízólevelét. /mti/

- 49 -

bb 67. véget ért a nemzetközi kozmikus sugárzási konferencia

t pr/hné zs bh -cz

1969. szeptember 4.

csütörtökön, a magyar tudományos akadémián befejeződött a tiszta és alkalmazott fizika uniójának /upap/ 11. nemzetközi kozmikus sugárzási konferenciája. a tiznapos tanácskozáson 34 ország csaknem 400 tudósa vett részt, köztük a fizika olyan kiemelkedő professzorai, mint a szovjet sz.n. vernov, az angol j.g. wilson és az amerikai j.a. simpson.

a konferencia plenáris ülésekkel kezdődött majd a résztvevők több napon át három szekcióban tanácskoztak. az első szekcióban a kozmikus sugárzások eredetéről és a galaxisokban zajló kozmikus jelenségekről hangzottak el előadások, a másodikban a nagyenergiájú elemi részecskék kölcsönhatásai, míg a harmadikban a kozmikus sugárzás elemi részecskéi szolgáltatták a témát.

a konferenciára több mint félezer előadást küldtek be a fizikusok, ezeknek körülbelül egyharmada hangzott el a plenáris üléseken, és a szekciókban. a többit - együtt a tanácskozás egész anyagával - hamarosan könyv alakban jelenteti meg a magyar tudományos akadémia. a konferencia sokrétű elemző munkát végzett. tíz napja alatt napirendre került a kozmikus sugárzás kutatásának minden fontos kérdése. a hozzászólások a kutatások két fő tárgykörébe vágtak: vizsgálták a kozmikus sugárzás eredetének, intenzitásának, összetételének és ingadozásainak kérdéseit, s elemezték a sugárzások nagyobb energiájú elemi részecskéinek tulajdonságait, sajátosságait. az tanácskozás értékes eredménye, hogy a világ minden tájáról összegyűlt tudósok összesítették, egybevették a legutóbbi konferencia óta eltelt két esztendő megfigyeléseit, észleléseit. a legnagyobb érdeklődéssel kísért előadások azokról a vizsgálatokról adtak számot, amelyeket a mesterséges bolygók és a holdrakéták végeztek, a föld légkörének mágneses terének zavaró hatásaitól mentesen./mti/

--

bb 72. erdész-bányász találkozó

vid-kz/mné bh la

1969. szeptember 4.

befejeződött az erdészek és bányászok hagyományos, sorrendben immár huszadik találkozója. a kétnapos tanácskozást az idén a mecseki szénbányászati tröszt fonyód-bélatelepi üdülőjében rendezték meg. az ország valamennyi erdőgazdasága és szénbányája képviseltette magát. ez alkalommal kötötték meg a szénbányák az erdőgazdaságokkal a bányafa szállítási szerződéseket. ezáltal együttesen mintegy 800 millió forint értékű bányafára kaptak megrendelést az erdőgazdaságok./mti/

--

- 50 -

bb 68. befejeződött a névtudományi konferencia

t bc/mm zs bh la

1969. szeptember 4-

csütörtökön a közalkalmazottak szakszervezetének székházában véget ért a háromnapos névtudományi konferencia. a tanácskozás keretében került sor csütörtökön a földrajzi névgyűjtők második országos értekezletére. a kisparaszti parcellák megszűnésével szerepüket veszítették és lassan feledésbe merülnek a tájékozódásra szolgáló földrajzi nevek, például a határrészek, dülők, folyók, ösvények, tavak, kis vizek, utak, tanyák, kutak nevei. pedig földrajzi nevek multunknak épp oly becses emlékei, mint az írott források, s feljegyzésük megmentésük a tudomány és a nemzeti művelődés számára - fontos kötelesség. a magyar tudományos akadémia nyelvtudományi intézetének irányításával zala megye önkéntes nyelvjárásai és néprajzi gyűjtői felgyezték a megye földrajzi neveit. amintegy 30 ezer nevet tartalmazó gyűjtemény a hazai, sőt a külföldi - szakemberek körében is elismerést váltott ki. a zala megyei kezdeményezést követően somogy, majd vas megyében gyűjtötték össze a földrajzi neveket. mintegy 12 megyében folyik már a tervszerű gyűjtőmunka.

a háromnapos tanácskozás bárczi géza akadémikusnak, a magyar nyelvtudományi társaság elnökének zárszavával ért véget. rámutatott: a konferencia a hazai névtudomány fejlettségét, sokrétűségét igazolta, valamint azt, hogy művelésére, az ezzel kapcsolatos kutatásokra megfelelő szakemberek állnak rendelkezésre. felhívta a figyelmet azokra a lehetőségekre, amelyek biztosítása e tudományág további fejlődését szolgálná. ezzel kapcsolatban a konferencia javaslatot is fogadott el. bárczi géza a továbbiakban hangsúlyozta: a földrajzi neveket az országos önkéntes gyűjtőhálózat olyan lendülettel gyűjti, hogy ezt a nyelvi anyagot még meg lehet menteni, a tudomány, a utókor számára./mti/

--

bb 73. kőzetomlás a mecseki ércbányáknál - életét veszítette egy vājár

vid/fm bh la

1969. szeptember 4.

halálos balesetet okozó kőzetomlás történt csütörtökön hajnalban a mecseki ércbányászati vállalat kővágószőlősi üzemében. a kőzetomlás következtében budai lajos 36 éves vājár, pécsi lakos a helyszínen életét veszítette. az első megállapítás szerint budai lajos utasítás nélkül ment egy már felhagyott, „kirabolt”, bányarészbe, ahol semmi keresnivalója nem volt. itt szakadt le a háromtonnányi kőtömeg, amely a szerencsétlen embert halálra sújtotta. a rendőrkapitányság és a bányaműszaki felügyelőség az ügyben folytatja a vizsgálatot./mti/

--

- 51 -

18.20/gy 4c 1830

bb. 71. javítás és kiegészítés bb. 35. számú hírünkhez

zs/tm/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

mai bb. 35-ös hírünk / megnyitott a szovjet traktor és... / utolsó bekezdését / ujdonságai közé... / visszavonjuk. kérjük, hogy helyette pótlólag a következő szöveget használják fel:

„a miniszterhelyettes részletesen méltatta az országok közötti kooperáció és gyártás-szakosítás jelentőségét is.

a kiállítás ujdonságai közé tartozik a burgonya-kombájn, a korszerű termény-szállítószalag, a sertéskombinátokban felhasználható takarmány-elosztó berendezés, és a nagy teljesítményű traktorok több változata.

a kiállítás megtekintése után fehér lajos a látottakról a következőket mondta az mti munkatársának:

- köszönjük a szovjet kormánynak, hogy kérésünket teljesítve hozzájárult a budapesti kiállítás megrendezéséhez és az illetékes minisztériumnak, hogy olyan nagy figyelmet fordított a szovjet mezőgazdasági gépek magyarországi bemutatására. megítélem szerint a jól szervezett, tartalmas kiállítás a tapasztalatcserére is kitűnő alkalmat teremtett. közvéleményünk megismerheti a bemutatón, hogy lényegében hol tart a szovjet mezőgépgyártás. a mezőgazdasági üzemek vezetői, dolgozói minden bizonnyal nemcsak mint érdeklődők jönnek ide, hanem a vásárló szemével is megvizsgálják a modern gépeket, eszközöket.

- termelőszövetkezeteink három év óta saját amortizációs alapot képeznek és természetes dolog, hogy ebből jó gépet lehet vásárolni. mezőgazdaságunkban jól ismerik a szovjet traktorokat, gépeket, berendezéseket, amelyek a mi viszonyaink között jól beváltak és sokat segítettek a termelés fejlesztésénél, a nagyüzemi gazdálkodás megszilárdításánál.

- nagyüzemi mezőgazdaságunk belterjességének mai fokán egyre nagyobb az igény a nagyteljesítményű erőgépek, a speciális munkagépek és berendezések iránt. a kiállítás sok ilyen gépet mutat be. különösen figyelemre méltó az mtz traktorcsalád és ennek is 80 lóerős változata. érdeklődésre tarthatnak számot a kiváló ekék, valamint a szálatakarmány- és szalmabetakarító gépek. az állattenyésztés gépei közül mindenekelőtt a tejvezeték-berendezésnek látná hasznát sok gazdaságunk.

/folyt. köv./

18.25/gy *lc 18.25*

- 52 -

bb. 71. / javítás.... folyt./ gy

- megragadta figyelmemet, hogy j. piszarev miniszterhelyettes is hangsúlyozta: a szovjet mezőgépipar szívesen látja a magyar ipar közreműködését, részvételét egyes mezőgazdasági gépek gyártásánál. a hagyományos külkereskedelmi kapcsolatok mellett a kooperáció a kgst országok között kibontakozó gazdasági integráció nyomán minden bizonnyal kiszélesedik. bennünket külön érdekel a mtz-80-as traktor gyártásában való közreműködés. szeretnénk, ha kölcsönösen előnyös alapokon e kooperáció megvalósítására államközi szerződés születne./mti/

..

bb. 69. tanácskozás a parlamentben az országgyűlés soron következő ülészakaról

t pr/hné/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

kállai gyula elnökletével csütörtökön a parlament gobelintermében értekezletet tartottak az országgyűlés tisztségviselői, az állandó bizottságok elnökei és a megyei képviselőcsoportok vezetői. elsőként kállai gyula az mszmp pb tagja, az országgyűlés elnöke tájékoztatta a képviselőket a soron következő őszi ülészak előkészületeiről, az állandó bizottságok és képviselőcsoportok időszerű feladatairól. elemezte a képviselőknek az elmúlt időszakban kifejtett tevékenységét, beszámolt a közelmúltban hazánkban járt szovjet parlamenti delegáció látogatásáról, majd szólt a magyar országgyűlés nemzetközi kapcsolatairól is.

ezt követően két miniszteri beszámoló hangzott el olyan törvényjavaslatokról, amelyeket a kormány benyújtott az országgyűlésnek megvitatásra. veres józsef munkaügyi miniszter a szakmunkásképzés fejlődését, korszerűsítésének reformterveit ismertette. elmondta a többi közt, hogy a szakmunkásképzés kérdéseit utoljára az iparos- és kereskedőtanulókról szóló 1949. évi 4. számú törvény szabályozta átfogóan. a hazánkban azóta végbement mélyreható gazdasági- társadalmi átalakulással, fejlődéssel ez a törvény nem tartott, nem is tarthatott lépést - időszerűvé vált tehát módosítása, a ma követelményeihez való igazítása.

dr. lóvárdi ferenc nehézipari miniszter az ország gázellátásának helyzetéről, energiasztruktúrájának változásáról tájékoztatta a képviselőket. rövid áttekintést adott a magyar gázipar múltjáról, s az utóbbi években bekövetkezett, nagyarányú fejlődéséről.

/folyt. köv./

18.25/szb *lc 18.25*

- 53 -

bb. 69. / tanácskozás.... folyt./ gy

rámutatott: sürgető feladattá vált átfogóan rendezni egyebek között a gáz gyártásának, szállításának, tárolásának szabályait, a gázszolgáltatás kérdéseit és a nemzetközi együttműködés különböző kritériumait.

a két beszámoló fölötti vitában a képviselők számos értékes javaslattal, indítvánnyal, észrevétellel gazdagították az elhangzottakat. kifejtette véleményét bencsik istván, dr. gonda györgy, hegyi jánosné, illés dezső, inokai jános, kaszás imre, sándor józsef, dr. szilágyi gábor, varga gaborné, vida miklós és dr. zsigmond lászló országgyűlési képviselő.

a tanácskozás kállai gyula zárszavával ért véget./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

kérjük, hogy mai bb. 66-os hírünket a következő mondattal egészítsék ki:

„a magyar szakszervezetek országos tanácsa elnöksége nevében gáspár sándor főtitkár küldött részvétlívát a vietnami szakszervezeti szövetség elnökének,,
/mti/

bb. 76. dr. rehák rudolf

tr/zs/gy/la

1969. szeptember 4.

egyetemi magántanár, az orvostudományok kandidátusa súlyos betegség után elhunyt. temetése szeptember 9-én 13 órakor lesz a farkasréti temetőben./mti/

bb. 77. felmentés - kinevezés

hné/zs/gy/la

1969. szeptember 4.

az elnöki tanács, a külügyminiszter előterjesztésére, turi ferenc rendkívüli és meghatalmazott nagykövetet - érdemei elismerése mellett, más fontos munkakörbe helyezése miatt - felmentette a djakartai nagykövetségünk vezetésére kapott megbízatása alól. egyben molnár istvánt rendkívüli és meghatalmazott nagykövetté nevezte ki és megbízta hazánk djakartai nagykövetségének vezetésével./mti/

- 54 -

bb 74. rohamosan terjednek a fémcsomagoló eszközök - a mátravidéki féművek a hazai bázis

vid/kz bh la

1969. szeptember 4.

tizenegy ország mintegy 180 szakemberének részvételével csütörtökön megkezdődött egerben a harmadik nemzetközi fémcsomagoló-eszköz konferencia.

az első napon elhangzott hét előadásból kitűnt, hogy a csomagolóipar fejlődése világszerte meggyorsult és jelentősen meghaladja az ipari termelés növekedésének átlagos ütemét. különösen rohamosan terjed a fémcsomagolóeszközök használata. ezek között is elsősorban az alumínium hódít teret. a német szövetségi köztársaságban például 1960-ban 8.000 tonna, 1968-ban pedig 72.000 tonna, az amerikai egyesült államokban 1962-ben 193.000 tonna, 1968-ban pedig 482.000 tonna alumíniumot használtak fel csomagolásra.

hazánkban a mátravidéki féművek a fémcsomagolóeszköz-gyártás bázisa. tubustermelése az utóbbi nyolc évben csaknem ötszörösére növekedett. 1960-ban még csak 46 millió, most pedig már évi két-százmillió különféle tubus készül az üzemben. a fejlődés üteme csaknem háromszor akkora, mint az nszk-ban. a mátravidéki féművek 11 európai országba szállít rendszeresen tubusokat. fontos üteméggé fejlődött hazánkban a koronadugó gyártás, amely a mátravidéki féművek üzemégeként füzesabonyban telepedett meg. az elmúlt évi 425 millióval szemben az idén már több mint nyolcszáz milliót, jövőre pedig egymilliárd 300 milliót gyártanak belőle. a következőkben az üzem bővíti a tubusválasztékot és az eddiginél is nagyobb gondot fordít a tubusok külső kivitelezésére. előrehaladott kísérleteket folytatnak a sör hazai dobozos „csomagolására,, is.

a tanácskozás résztvevői csütörtökön délután eger város nevezettségével ismerekedtek. pénteken újabb előadások hangzanak el./mti/

bb 75. tárgyalások a magyar- belga kulturális együttműködésről

] zs bh la

1969. szeptember 4.

a magyar belga kulturális vegyesbizottság szeptember 2-4 között budapestten ülést tartott és új munkatervet dolgozott ki az 1970-71-es időszakra a két ország kulturális kapcsolatainak fejlesztésére. a tárgyalások szívélyes, baráti légkörben folytak le.

az új tervet a két küldöttség vezetője - dr. rosta endre, a kulturális kapcsolatok intézetének ügyvezető elnöke és felix vereycken, a belga oktatás- és művelődésügyi minisztérium főtitkára írta alá a kulturális kapcsolatok intézetében.

az új munkaterv a többi között előirányozza egy magyar ötvös-művészeti kiállítás megrendezését 1970-ben brüsszelben. budapestben belga, brüsszelben pedig magyar filmnapokat szerveznek. fejlesztik továbbá a közvetlen kapcsolatokat a két ország pedagógusai, művészei, tudományos és kulturális intézményei, valamint egyetemai között./mti/

- 55 -

bb. 85. az arab szocialista unió küldöttségének vezetője
kádár jánosnál

1/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

kádár jános, a magyar szocialista munkáspárt központi bizottságának első titkára csütörtökön fogadta abdul mohsen abu el-nourt-, az arab szocialista unió legfelső végrehajtó bizottságának tagját, az mszmp kb vendégeként hazánkban tartózkodó aszú-küldöttség vezetőjét.

a találkozó során - a kölcsönös egyetértés és szolidaritás szellemében - eszmecserebe került sor a nemzetközi helyzet időszere kérdéseiről, a két ország, valamint a magyar szocialista munkáspárt és az arab szocialista unió kapcsolatairól.

a baráti légkörben lezajlott megbeszélésen részt vett komócsin zoltán, az mszmp politikai bizottságának tagja, a központi bizottság titkára, szarka károly, a magyar népköztársaság kairói nagykövete és abdel fattah fouad, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete./mti/

..

bb. 78. moszkvai szakszervezeti küldöttség budapesten

tr/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

csütörtökön a szakszervezetek budapesti tanácsának meghívására, l.v. patrev elnök vezetésével budapestre érkezett a moszkvai városi szakszervezeti tanács négytagú küldöttsége. a küldöttséget a ferihegyi repülőtéren pandurovics józsef, a szakszervezetek budapesti tanácsának vezető titkára fogadta./mti/

..

bb. 79. befejeződött az akadémián a fao-tanácskozás

t jf/tr/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

csütörtökön a magyar tudományos akadémián befejeződött a növénynevelési bizottsága kukorica- és ciroknemesítés szakbizottságának 5. ülésszaka. a találkozón 18 országból 250 tudományos kutató vett részt. a kétévenként sorra kerülő nemzetközi értekezéssel együtt 60 előadás hangzott el./mti/

..

- 56 -

bb. 80. gehendra bahadur raj bhandari

tm/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

nepáli külügyminiszter - utban az ensz közgyűlésére - hazánkba érkezett. a külügyminisztert puja frigyos, a külügyminiszter első helyettese fogadta és megbeszélést folytatott vele az időszere nemzetközi kérdésekről, valamint a magyar-nepáli kapcsolatokról. a nepáli külügyminiszter csütörtökön elutazott hazájába./mti/

..

bb. 81. pol-beat hangverseny a vietnami kiállításban

mm/zs/gy/La

1969. szeptember 4.

a fővárosi pol-beat klubja pénteken délután 1/2 ó-ker a kulturális kapcsolatok intézetének kiállítási helyiségében - a vietnami demokratikus köztársaság 24. évfordulója alkalmából rendezett „vietnam 1969”, című kiállítás színhelyén koncertet ad. a gerilla együttes és a csalán együttes műsorán vietnami nép hősi harcáról szóló dalok szerepelnek./mti/

..

bb. 82. magyar-angol műszeripari megállapodás

1 sl/tm/1e/gy/La

1969. szeptember 4.

a magyar műszeripari egyesülés és nagy-britannia tudományos műszeripari egyesülése között megkötött budapesten megvitatták a kapcsolatok elmélyítésének lehetőségét. a hazai műszeripari üzemek nagy részét magában foglaló magyar és 180 műszeripari üzemet tömörítő angol egyesülés vezetői együttműködési szerződés-tervezetet dolgoztak ki, amelyet legkésőbb ez év végéig még a két egyesülés vezető szerveinek is jóvá kell hagyniok.

a tervezet szerint a tavaly megkötött magyar-brit tudományos és kulturális együttműködési szerződésben foglalt irányelvekkel összhangban elősegítik a két egyesülésbe tömörült vállalatok kapcsolatának fejlesztését. kidolgozzák a műszaki együttműködés elmélyítésének alapvető elveit, közreműködnek szabadalmak, licenccel, know-how-k adás-vételének és cseréjének létrehozásában.

/folyt. köv. l. 42

1969. szeptember 4.

- 57 -

bb. 82. /magyar-angol.... folyt./ gy

kölcsönösen informálják egymást a szakmát érintő szimpoziumok, konferenciák, kiállítások rendezéséről, s gondoskodnak arról, hogy a tanácskozásokon kölcsönösen részt vehessenek az érdekelt vállalatok. közreműködnek a biztonsági és mérési szabványok összehangolásában, a hitelesítések egyeztetésében. törekednek a szervizek munkájának egységesítésére is, hogy ezzel is elősegítsék a tagvállalatok kölcsönös áruszállításait, az export-import fokozását. arra is törekednek, hogy a magyar és angol műszeripari üzemek kooperációt építsenek ki, s a két ország műszeripara kölcsönösen értékesítési képviselőket hozzon létre./mti/

..

bb. 83. munkaruha bemutató a vásárvárosban - nemzetközi tudományos munkavédelmi ülészek lesz budapesten

t sz/tné/le/gy/la

1969. szeptember 4.

a bőv 11-es pavilonját a szakszervezetek országos tanácsa munkavédelmi osztálya és a szot munkavédelmi tudományos kutató intézete foglalta le, hogy 13 gyártó és forgalmazó vállalat bevonásával bemutathassa a legújabb munka- és védőruhákat, munkavédelmi eszközöket. a pavilonba még a vásár megnyitása előtt, csütörtökön meghívtak több érdekelt szakembert és szakszervezeti vezetőt és bejelentették, hogy a kiállítás nyitvatartása idején, szeptember 9. és 11. között a munkavédelmi tudományos kutató intézet nemzetközi tudományos ülészeket tart.

az ülészek célja a biztonságtechnikában, valamint a kulturált munkakörülmények kialakításában elért eredmények, tapasztalatok ismertetése, a további tennivalók megjelölése, a nemzetközi együttműködés továbbfejlesztése. az ülészek napi-rendjén jelentős helyet kap a különböző munkavédelmi előírások nemzetközi összehangolása, továbbá a gépek biztonságtechnikai kérdései, mivel a baleseteknek csaknem fele a géppel, illetve gépnél végzett munka közben fordul elő. a tudományos tanácskozáson hét európai szocialista ország szakszervezetének és munkavédelmi kutató intézetének képviselői és a koreai népi demokratikus köztársaság szakértői vesznek részt, ezenkívül bejelentette részvételét az osztrák társadalombiztosító intézet több vezetője, a finn szakszervezeti tanács munkavédelmi titkára. képviselteti magát a nemzetközi munkaügyi hivatal, valamint a nemzetközi társadalombiztosítási szövetség.

/folyt, köv./

- 58 -

19.55 10. 1969

bb. 83. / munkaruha bemutató.... folyt./ gy

a tudományos ülészek a szot munkavédelmi tudományos kutató intézete megalakulásának 15. évfordulójával egyidőben zajlik. ebből az alkalomból kiadják az intézet összefoglaló évkönyvét, amely nyolc témakörben mintegy 40 kutatási témát dolgoz fel.

a vásár 11-es pavilonjában a munkaruha-bemutató naponta kétszer, 11 és 17 órakor tekinthető meg./mti/

..

bb. 84. 50 éve termelnek szenet mátraalján - márványtáblát avattak a félszázad alatt elhunyt bányászok emlékére rózsaszentmártonban

vid-fm/gy/la

1969. szeptember 4.

a mátraalján 50 évvel ezelőtt kezdődött meg a folyamatos lignitbányászat. a mátraaljai szénbányák vállalat a félszázados évforduló tiszteletére jubileumi ünnepséget rendezett csütörtökön rózsaszentmártonban, ahol először szálltak le a mélybe a mátraaljai szénbányászok. az emlékünnepségen ursitz józsef kossuth-díjas főmérnök méltatta a mátraaljai lignitbányászat történetét. elmondta, hogy a múlt század 90-es éveiben fedezték fel a bányakincset, de a folyamatos termelés csak 1919-ben kezdődött. ekkor alakult meg a mátraaljai szénbányák részvénytársulat - a mátraaljai szénbányák vállalat jogelődje. az előadó hangsúlyozta, hogy mátraalján az eltelt 50 év alatt állandóan felfelé ivelt, jelenleg pedig minden korábbinál gyorsabb ütemben és korszerűen fejlődik a lignitbányászat. a fejlődést jelzi az is, hogy egymásután szüntették meg a földalatti termelést és az idén az utolsó vágatokban is leállították a sok veszélyt magában hordozó mélyművelésű bányászatot. jelenleg és a jövőben még inkább a legkorszerűbb gépi eszközökkel, külszíni bányászattal hozzák felszínre a mátraalja több százmillió tonnányi szénvagyonát. érdekesen szemlélteti a lignitbányászat fejlődését néhány termelési adat: a kezdeti évi nyolcvan vagonos termelése mellett szemben 1965-ben már kétféle háromezer tonna lignitet termeltek, és ezzel a mélyművelés elérte a legnagyobb teljesítményét.

viszont térségében olyan óriási gépeket helyeztek üzembe, amelyek lignitből óránként kétszáz vagon termelésére képesek külszíni fejtéssel. itt hét-nyolcmillió tonna szén évenkénti termelésére rendezkednek be.

/folyt. köv./

- 59 -

bb. 84. / 50 éve termelnek... folyt./ gy

az ünnepségen megemlékeztek a bányák hősiéről, akik a földalatti kemény munka és áldozatvállalás közepette harcoltak a jobb megélhetésért és a munka frontján életüket veszítették. a rózsaszentmártoni művelődési ház falán márványtáblát helyeztek el a következő felirattal: „a mátraaljai szénbányászat ötven éves jubileumán az elhunyt hős bányászok emlékére állították a mátraaljai szénbányák dolgozóit...“

itt adták át először a lignitbányászat törzsgárdájához tartozó bányászoknak az ünnepi alkalomra alapított jubileumi jelvényt. a nyugdíjas és rokkant bányászokat ünnepi ebéden látta vendégül a jubiláló vállalat./mti/

bb. 86. nyári maradvány marad az idő - hajnali zivatar budapesten - villámcsapás ért három villamost - beázott a telefonkábel

1969. szeptember 4.
ö bs/j/ie/gy/ta

a földközi-tenger térségében és a balkánon felmelegedett levegő lassan észak felé áramlik. ezeken a területeken csütörtökön koradélután is 29-34 fokos hőmérsékletet mértek, a sokévinél 4-5 fokkal magasabbat, annyit, mint a legmelegebb nyári napokon. ugyanakkor nyugati és északnyugati irányból hűvös légtömegek húzódnak át lassan nyugat- és kelet- európa térségein délkelet és kelet felé. az egyik gyenge hideg áramlat átvonulása a csütörtökön reggelre virradó éjszaka genf, graz és miskolc vonalán többfelé okozott záporokat, zivatarokat.

a szerda reggeltől csütörtök reggelig záporokkal lehullott csapadék európai rekordja szerencsén volt, ahol 55 milliméter csapadékot mértek. a hőmérséklet azonban nem csökkent észrevehetően, mert a hűvös levegő nagy része a magasabb légrétegekben rekedt. csütörtökön koradélután magyarországon országsszerte 21-26 fokot mutatott a hőmérő, s később, délután 4-5 óra körül további javulást hozott az a körülmény, hogy a csapadékközpont elhagyta hazánk területét. északnyugat felől ugyan ismét közeledik egy hideghullám, de valószínű, hogy ez már nem jár olyan erős zivatarokkal, mint csütörtökön hajnalban. ha lesz is kisebb lehűlés, a hőmérséklet akkor is csak kevéssel tér el az évszaknak megfelelő értékektől. így az országban nyári maradvány marad az idő. továbbra is felhőátvonulásokra kell számítani, de előfordulnak még újabb esők vagy zivatarok is.

/folyt. köv./

10.05.09.én 1946

bb. 86. / nyári maradvány marad az idő.... folyt./ gy

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint pénteken hajnalban 10-15, koradélután 19-29 fok körüli hőmérséklet várható. a távolabbi, hétfőig számított kilátások szerint a legalacsonyabb hajnali hőmérséklet 11-16, a legmagasabb nappali hőmérséklet 22-27 fok körül alakul. jelentősebb mennyiségű eső - legalább 5 milliméter - csupán az ország területének 40 százalékán várható.

az országban átvonult zivatarzóna csütörtökön hajnalban budapestet is érintette. a zivataroknak időnként 40 kilométeres óránkénti sebességű szélrohamai, a villámcsapások és az eső elsősorban a fővárosi közlekedést nehezítette, lassította. a budapesti közlekedési vállalatoktól kapott világosítás szerint három villamos - a 8-as, a 14-es és az 55-ös - motorkocsijába belevágott a villám. szerencsére a kocsik villámhárítója jól működött, és az ijedtségtől eltérően nem érte baj az utasokat. a villamosok motorja azonban felmondta a szolgálatot, s el kellett vontatni a hibás kocsikat. a zivatarral együtt lezuduló zápor a rákospalotai, az újpesti és más villamosvonalakon okozott gondot az utat vízszintű bemélyedéseiben, mert elárasztotta vízzel a hajlatokat. a kocsik csak lassu menetben, óvatosan vághatták át ezeket az akadályokat, néhol pedig várni kellett addig, amíg az utcai csatornanyílások megtisztításával lejjebb apasztották a vizszintjét. óvatosságból a zivatar idején a hűvös szentendrei vonalán néhány szerelvényt nem közlekedtettek.

a hajnali záporral 20 milliméter csapadék hullott budapestre. a budai völgyek mélyebb pincéit nem veszélyeztette a víz, a tűzoltók szivattyus egységeinek nem kellett kivonulniuk. a telefonszolgáltatásban sem volt fennakadás, de átmenetileg, a józsef-központ és kőbánya közötti kábel részleges beázása miatt a területeken lassult a forgalom, a kapcsolás. a budapesti távbeszélő igazgatóság javítóbrigádja azonban még reggel megkezdte a munkát és délután már jelentette, hogy sikerült rendbehozni a kábelt./mti/

a szerkesztőségek figyelmébe!

mai bb. 53-as hírünk / a helyes gazdaságpolitikát.../ 1. bekezdése helyesen a következőképpen hangzik:

a budapesti őszi vásár pénteki ünnepélyes megnyitója előtt csütörtökön délután a vásárigazgatóság, a hungexpo meghívta a sajtó képviselőit a vásárvárosba. várkonyi péter, a kormány tájékoztatási hivatalának vezetője tartott sajtókonferenciát./mti/

bb. 87. ujdonságok a bőv nehézipari bemutatóin

t hbj/tm/1e/gy/la

1969. szeptember 4.

csütörtökön dr. csákvári györgy, a nim kereskedelmi főosztályának vezetője sajtótájékoztatót tartott a nehézipar vásári ujdonságairól. mint mondta, a nehézipar is szorgalmazza, hogy adottságaihoz mértén a lakosság igényeit kielégítse. a bőv-ön az egyesült vegyiművek felvonultatja az egyre nagyobb határfokú „ujj” ultra-családot, s a hajdusági iparművek a vásáron minden nap 11 és 5 óra között mosási bemutatót tart ultra mosószerrel. nem habzó mosószerrel jelentkeznek a tiszamenti vegyiművek. a kozmetikai és háztartásvegyipari vállalat naponta több ízben kozmetikai bemutatót tart. a nim-pavilonban pipere-szappan présgépet állítanak üzembe, s a mintaszappant a látogatók kapják. a tűnemezelt, faltól-falig szőnyegpadló - az országos gumipari vállalat új terméke - is felkeltheti az érdeklődők figyelmét. végre megjelenik és vásárolható egy kilós csomagolásban a gyomirtó és permetezőszer - ezzel kíván segítséget nyújtani a budapesti vegyiművek a kiskert-tulajdonosoknak. meglepetés a fotósoknak a forte color színes negatív-film, és a külföldiekkel egyenértékű forte color színes nagyítópapír. az alumínium-ipar a vásáron félkész-gyártmányokat - táblalemezt, hullámlamezt, fóliát, sajtolt csöveket, idomokat mutat be. még az egyesült magyar szénbányák is hoz ujdonságot: egy-két lakásos családiházak fűtésére etázs-kazánokat./mtl/

..

bb. 88. időjárásjelentés

tr/gy/la

1969. szeptember 4.

a meteorológiai intézet jelenti csütörtök este:

az évszaknak megfelelő hőmérséklet

várható időjárás péntek estig: időnként megnövekedő felhőzet, többfelé eső, zivatar. mérsékelt, a zivatarok alkalmával átmenetileg megerősödő nyugati, északnyugati szél. várható legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken 20-25 fok között./mtl/

..

20.00/szb

- 62 -

20³⁵szb

bb 89. az arab szocialista unió küldöttségének vacsorája

j zs bh la

1969. szeptember 4.

abdul mohsen abu el-nour az arab szocialista unió hazánkban tartózkodó küldöttségének vezetője, az arab szocialista unió legfelső végrehajtó bizottságának tagja csütörtökön vacsorát adott a gundel étteremben. a vacsorán részt vett kállai gyula, az országgyűlés elnöke, komócsin zoltán, a központi bizottság titkára, az mszmp politikai bizottságának tagjai; puja frigyos, a központi bizottság tagja, a külügyminiszter első helyettese, gyenes andrás, az mszmp kb külügyi osztályának vezetője, szarka károly, hazánk kairói nagykövete, valamint a politikai és társadalmi élet számos más képviselője. ott volt a vacsorán abdel fattah fouad, az egyesült arab köztársaság budapesti nagykövete és a nagykövetség munkatársai. a vacsorán abdul mohsen abu el-nour és kállai gyula pohárköszöntőt mondott./mtl/

..

- v e g e -

- 63 -

20⁴⁵szb

M.T.I.

Kiadja a Magyar Távirati Iroda. Budapest, I. Fém-utca 5-7. Telefon: 159-490, 359-590

A szerkesztésért és kiadásért a vezérigazgató felel.

m t i b e l f ö l d i h i r e k

1969. szeptember 5.

pb. 1. újabb 18 budapesti szakközépiskolában vezetik be a szakmacsoportos oktatást

1 vt/mm/zs/gy/cz

1969. szeptember 5.

a tanácsok felügyelete alá tartozó budapesti szakközépiskolák zöme az 1969-70-es oktatási évben áttér a szakmacsoportos oktatásra. ennek az oktatási formának az a lényege, hogy a tanulók a rokonszakmák egy-egy csoportjában átfogóbb, szélesebb körű szakmai alapismereteket szereznek, így azután könnyebben sajátítanak el egy-egy speciális szakmai ágazatot. ez a forma előnyös azért is, mert a fiatalok a szakmacsoportos oktatás eredményeként a népgazdaságnak nem csupán egy szűk területén alkalmazhatók, hanem elhelyezési lehetőségük skálája meglehetősen széles.

budapesten az új tanévben híradástechnikai, finommechanikai és műszeripari, erősáramú, közlekedésgépészeti, valamint gépgyártástechnológiai szak indult az ipari szakközépiskolákban. az egészségügyi szakközépiskolai képzésben megszűnt az általános rendelőintézeti asszisztensképzés, továbbá a csecsemő és kisgyermekgondozóképzés - ehelyett általános egészségügyi képzést vezetnek be nyolc egészségügyi szakközépiskolában.

a művelődésügyi minisztérium és az érdekelt szaktárcák megállapították azokat a munkaköröket és szakterületeket, amelyekben a szakmacsoportos képzési formában résztvevők - tanulmányaik befejezése után - elhelyezkedhetnek. a híradástechnikai szakon végzettek például elektroműszerészek, rádióműszerészek, televízióműszerészek, elektronikai műszerészek lehetnek.

/folyt. köv./